

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **kulturoznawstwo**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Rzeszowski**

Data przeprowadzenia wizytacji: **16-17 października 2023**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	38
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	44
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	46
5. Załączniki:	49
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	49

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Violetta Wróblewska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Dorota Fox, ekspert PKA
2. dr hab. Marianna Michałowska, ekspert PKA
3. dr hab. Anna Bąkiewicz, ekspert PKA z grona pracodawców
4. Jakub Śliwiński, ekspert PKA z grona studentów
5. Grzegorz Kołodziej, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku kulturoznawstwo prowadzonym na Uniwersytecie Rzeszowskim (dalej również: UR, URz) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej również: PKA) w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Zgodnie z postanowieniami uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 600/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie stacjonarnej. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena została przeprowadzona w roku akademickim 2017/2018 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej z Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	kulturoznawstwo	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	<ul style="list-style-type: none"> – nauki o kulturze i religii – 144 ECTS / 80% – historia – 36 ECTS / 20% 	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4 ECTS / 90 godzin / 4 tygodnie	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> – procesy kulturowe w Europie Środkowo-Wschodniej – animacja kultur lokalnych 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	43	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1900	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	93	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	92-97 – w zależności od specjalności	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	98-99 – w zależności od specjalności	---

Nazwa kierunku studiów	kulturoznawstwo
------------------------	-----------------

Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	<ul style="list-style-type: none"> – nauki o kulturze i religii – 96 ECTS / 80% – historia – 24 ECTS / 20% 	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	5 ECTS / 90 godzin / 3 tygodnie	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> – zarządzanie instytucjami kultury i turystyki – heritologia. Studia nad dziedzictwem kulturowym – pracownik instytucji kultury 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	30	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	900	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	63	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	61-74 – w zależności od specjalności	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	85	---

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona
---	---

	przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

W koncepcji kształcenia na kierunku kulturoznawstwo I oraz II stopnia uwzględniono umiejętności i kompetencje umożliwiające prowadzenie badań nad kulturą i działań ją popularyzujących w środowisku regionalnym, krajowym i międzynarodowym, co jest zgodne ze strategią Uniwersytetu Rzeszowskiego, w której położono nacisk na jego funkcjonowanie w obszarach naukowym, edukacyjnym i kulturotwórczym w przestrzeni życia społecznego, jak też gospodarczego Podkarpacia, Polski i Europy. Koncepcja kształcenia, zgodnie z postulowaną misją Uniwersytetu, zakłada realizację takich celów jak dążenie do prawdy, ochronę wolności, otwartość na wiedzę i nowe idee, poszanowanie godności człowieka i szacunku dla tożsamości historyczno-kulturowej regionów oraz państw, jak również umiejętność współpracy niezależnie od różnic ideowych, politycznych i wyznaniowych.

Koncepcja kształcenia na kierunku zakłada przekazanie studentom wiedzy pomocnej w formułowaniu i rozwiązywaniu złożonych problemów dotyczących inicjowania i realizacji projektów kulturowych oraz efektywnej pracy w sferze kultury i gospodarki poprzez rozwijanie twórczego myślenia i umiejętności praktycznych. Istotną rolę w koncepcji kształcenia odgrywa ukształtowanie osobowości, kultury osobistej i obywatelskiej postawy studentów, przygotowujące ich do odpowiedzialnego pełnienia funkcji społecznych i publicznych oraz umożliwiające zdobycie profesjonalnych kwalifikacji pomocnych w pracy na zmieniającym się rynku pracy.

Celem kształcenia na kierunku jest wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje łączące przygotowanie humanistyczne, wiedzę teoretyczną z zakresu wybranych dziedzin kultury i sztuki, procesów społeczno-kulturowych (ze szczególnym uwzględnieniem współczesności) oraz umiejętność analizy i interpretacji tekstów, jak też zjawisk kulturowych. Realizację tych celów umożliwi utworzenie dwóch specjalności na I stopniu studiów: *procesy kulturowe w Europie Środkowo-Wschodniej* oraz *animacja kultur lokalnych* oraz pozwalające mu na pracę w instytucjach kultury i turystyki na stanowiskach związanych z organizacją i zarządzaniem jednostką kultury lub podejmować działania z zakresu animacji kulturowej. Natomiast na II stopniu studiów cele są realizowane dzięki specjalnościom *zarządzanie instytucjami kultury i turystyki*; *Heritologia. Studia nad dziedzictwem kulturowym* oraz *pracownik instytucji kultury*. Studenci decydując się na jedną z nich, otrzymują wiedzę z zakresu funkcjonowania instytucji kultury zajmujących się ochroną i promocją dziedzictwa kulturowego oraz umiejętności prowadzenia krytycznych studiów nad dziedzictwem, opracowywania zbiorów różnego rodzaju, prowadzenia badań nad kulturami regionalnymi w kontekście europejskich i globalnych przemian oraz planowania innowacyjnych działań z obszaru organizacji i animacji kultury w swoich środowiskach lokalnych.

Powyższej koncepcji i celom kształcenia odpowiada przyporządkowanie dyscyplinowe kierunku do nauk o kulturze i religii oraz historii (na I i II stopniu). Przyporządkowanie takie umożliwi dostarczenie studentom zarówno wiedzy z dyscyplin nauki o kulturze i religii oraz historii, jak też przygotowanie do prowadzenia badań naukowych w tych dyscyplinach. Przyporządkowanie wymienionych wyżej dyscyplin jest uzasadnione celami kształcenia, zakładającymi przedstawienie szerokiego zakresu wiedzy z zakresu teorii kulturoznawczych oraz aktualnych ich przekształcaniach w kontekście współczesnej humanistyki w kierunku krytycznej analizy kulturowej, antropologii kultury, znajomości historii kultury europejskiej i znaczenia dziedzictwa kulturowego, umiejętności prowadzenia działań animacyjno-kulturowych w obszarze lokalnym oraz dostarczenie narzędzi badawczych służących ich analizie i interpretacji, jak też kompetencji pozwalających aktywnie i kompetentnie włączać się w pracę instytucji kultury, mediów oraz organizacji pozarządowych.

Koncepcja i cele kształcenia na kulturoznawstwie są związane z prowadzoną w Uniwersytecie Rzeszowskim działalnością naukową w dyscyplinach nauki o kulturze i religii oraz historia. Obejmują one w ramach nauk o kulturze i religii m.in. badania nad lokalnym dziedzictwem kulturowym, migracjami i relacjami międzykulturowymi, kulturami pogranicza polsko-ukraińskiego, przemysłem turystycznym, pamięcią kulturową i jej reprezentacjom w obiektach sztuki publicznej oraz w ramach historii m.in. studia nad muzeami i archiwami w perspektywie heritologii, jak też lokalnych historii mówionych.

Koncepcja i cele kształcenia na studiach I stopnia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Reprezentują ich studenci i nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele instytucji kultury (lokalnych muzeów, pozarządowych organizacji kultury, miejskich ośrodków kultury) współpracujący w ramach Zespołu programowego. W wyniku rozmów z pracodawcami wprowadzono m.in. zmiany na II stopniu studiów, powołując specjalność *heritologia. Studia nad dziedzictwem kulturowym*. Z kolei w odpowiedzi na wniosek studentów studiów I stopnia wprowadzono jako drugi język do wyboru język ukraiński.

Kształcenie na kierunku uwzględnia możliwość uzyskania do 40% punktów ECTS podczas realizacji zajęć z wykorzystaniem metod oraz technik kształcenia na odległość, co regulują odpowiednie rozporządzenia Rektora. Obecnie jest ona stosowana podczas wybranych wykładów i konwersatoriów.

Ogólne efekty uczenia się dla kierunku (tzw. kierunkowe) są zgodne z koncepcją kształcenia i profilem ogólnoakademickim kierunku kulturoznawstwo, zakładającymi połączenie wiedzy o teoretycznych aspektach kultury i sztuki z praktyczną ich aplikacją w lokalnych warunkach. Dlatego też najistotniejsze dla efektów uczenia się na studiach I stopnia jest położenie nacisku na wiedzę i krytyczną analizę podejść teoretycznych oraz ich zastosowanie do badań empirycznych. Jednak efekty uczenia się zostały sformułowane nieprawidłowo, nie odnoszą się bowiem do dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Przykładowo efekt uczenia się K_W01 zna i rozumie „w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, zjawiska, procesy, metody i teorie wyjaśniające zależności, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie nauk o kulturze i religii oraz wybranych nauk humanistycznych i społecznych”. Uwzględniono tu nauki o kulturze i religii, nie uwzględniono historii. Uzupełniany jest on efektami wskazującymi na sposoby wykorzystania tej wiedzy w przestrzeni kulturowej (KW_05 zna i rozumie „zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym i organizacjami społecznymi na rzecz rozwoju badań nad kulturą oraz podstawowe zasady tworzenia form przedsiębiorczości; podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego”). Istotne miejsce w efektach uczenia się zajmują te, które dotyczą prowadzenia badań (np. K_U02 potrafi „formułować i rozwiązywać problemy z zakresu nauk o kulturze, humanistycznych i społecznych, wykonywać zadania poprzez właściwy dobór metod i narzędzi, w tym technik komunikacyjno-informacyjnych, typowych dla wybranej specjalności”) i uwzględniają kompetencje społeczne oraz świadomość postawy badacza (K_K01 potrafi „formułować i rozwiązywać problemy z zakresu nauk o kulturze, humanistycznych i społecznych, wykonywać zadania poprzez właściwy dobór metod i narzędzi, w tym technik komunikacyjno-informacyjnych, typowych dla wybranej specjalności”), a także specyfikę przydatności pracy kulturoznawcy w regionie (K_K03 jest gotów do „angażowania się w życie społeczności lokalnych, wypełniania zobowiązań społecznych, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy”). W efektach tych pominięto kluczowy element charakterystyki PRJK dotyczący „rozwiązywania problemów w sytuacjach nieprzewidywalnych”.

Rekomenduje się uwzględnienie elementów tej charakterystyki w efektach uczenia się. Na studiach II stopnia nacisk położono na pogłębioną wiedzę, pozwalającą na zdobywanie specjalistycznych kompetencji niezbędnych w samodzielnej pracy kulturoznawcy, także w obszarze działalności badawczej i w ramach wybieranej specjalności (K_W01 zna i rozumie „w pogłębionym stopniu wybrane fakty, zjawiska, procesy, metody i teorie wyjaśniające złożone zależności, stanowiące wiedzę specjalistyczną; główne tendencje rozwojowe nauk o kulturze i religii, nauk humanistycznych, społecznych oraz wybranej specjalności”, K_U03 potrafi „upowszechniać i popularyzować w sposób twórczy wyniki badań naukowych; komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców”). Uwzględniono także krytyczne umiejętności niezbędne w pracy badawczej (K_W01 zna i rozumie „zasadnicze elementy warsztatu badawczego kulturoznawcy”, K_U05 Potrafi „definiować cel i przedmiot badań kulturoznawczych, formułować hipotezy badawcze, wykorzystywać różnorodne metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować”).

Kierunkowe efekty uczenia się są tylko częściowo zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przykładowo efekty odnoszące się do relacji teorii i empirii na I stopniu (K_U01, K_U02, K_U03), fundamentalne dla zrozumienia założeń wykorzystywania teorii kultury w praktyce badawczej i działalności kulturowej, odpowiadają efektowi uczenia się PRK na poziomie 6, P6S_UW uwzględniającemu m.in. wykorzystywanie posiadanej wiedzy, właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi. Efekty uczenia się na II stopniu uwzględniają także pogłębiony charakter zdobywanej wiedzy wymagany na poziomie 7 PRK. Przykładem korelacja K_W01 („w pogłębionym stopniu wybrane fakty, zjawiska, procesy, metody i teorie wyjaśniające złożone zależności, stanowiące wiedzę specjalistyczną; główne tendencje rozwojowe nauk o kulturze i religii, nauk humanistycznych, społecznych oraz wybranej specjalności”) i efektów dotyczących specyfiki prowadzenia badań kulturoznawczych z P7S_WG („zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi”) oraz K_U05 („definiować cel i przedmiot badań kulturoznawczych, formułować hipotezy badawcze, wykorzystywać różnorodne metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować”) z P7S_UW („wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów”). Trafnie także powiązано kompetencje społeczne. Przykładem K_K01 „uznawania, krytycznej oceny i weryfikowania posiadanej i zdobywanej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów” z P7S_KK „krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych, i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności, z samodzielnym rozwiązaniem problemu”.

Podstawowe dla koncepcji kształcenia efekty uczenia się są uzupełnione wiedzą, kompetencjami i umiejętnościami właściwymi dla kierunku, odnoszącymi się ściśle do obszarów badań w obrębie nauk o kulturze i religii. Są one zgodne ze stanem wiedzy w tej dyscyplinie. Łączone są tu wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne tak, aby uwzględnić naukowy i animacyjny charakter kierunku, co jest zgodne z jego ogólnoakademickim profilem. Przykładem mogą być efekty uczenia się (na studiach I i II stopnia) odnoszące się do prowadzenia badań w obszarze nauk o kulturze i religii oraz działań w obszarze środowiska społecznego, a także etycznych uwarunkowań praktyki naukowej i odpowiedzialności społecznej z nią związanej.

Nie uwzględniono jednak efektów uczenia się odnoszących się do historii, stanowiącej drugą z dyscyplin, do której przypisano kierunek. W efektach uczenia się nie uwzględniono także wiedzy szczegółowej z obu dyscyplin (np. antropologii kultury, animacji lokalnej czy też historii kultury).

Na studiach I i II stopnia efekty uczenia się odnoszą się m.in. do problemów związanych ze świadomością metodologiczną badacza (przykładem efekt na studiach II stopnia: potrafi „definiować cel i przedmiot badań kulturoznawczych, formułować hipotezy badawcze, wykorzystywać różnorodne metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować”). Na obu poziomach efekty odnoszące się do wiedzy i umiejętności są właściwie rozwijane w zakresie kompetencji społecznych: angażowania się w życie społeczne i naukowe, diagnozowania problemów kulturowych, dbałości o dziedzictwo kulturowe i cywilizacyjne, etycznego działania w obszarze kultury.

Rekomenduje się uwzględnienie w efektach uczenia się wiedzy szczegółowej charakteryzującej każdą z dyscyplin, do której przypisano kierunek.

Efekty uczenia się założone dla poszczególnych zajęć są zgodne z kierunkowymi. Przykładowo, w ramach zajęć *wstęp do kulturoznawstwa* (I stopień) efekt: „Student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane procesy, metody i teorie funkcjonujące na gruncie kulturoznawstwa” odpowiada K_W01: „w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, zjawiska, procesy, metody i teorie wyjaśniające zależności, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie nauk o kulturze i religii oraz wybranych nauk humanistycznych i społecznych”, zaś efekt zajęć *instytucje kultury. Dobre praktyki* (II stopień) student „Potrafi wykonywać zadania z zakresu pracy w kulturze poprzez właściwy dobór metod i narzędzi, w tym technik komunikacyjno-informacyjnych” wpisuje się w K_U02 „formułować i rozwiązywać złożone problemy z zakresu nauk o kulturze, humanistycznych i społecznych, wykonywać zadania poprzez właściwy dobór metod i narzędzi, w tym technik komunikacyjno-informacyjnych, typowych dla wybranej specjalności”. Także w ramach zajęć specjalnościowych efekty uczenia się są zgodne z kierunkowymi, np. w ramach zajęć *kulturotwórcza rola mediów* (zarządzanie instytucjami kultury, II stopień) efekt: „Potrafi definiować i redefiniować czynniki wpływające na współczesną kulturotwórczą i socjalizacyjną rolę mediów oraz dokonywać analizy treści medialnych” odpowiada K_W03: zna i rozumie „fundamentalne uwarunkowania kulturowe rozwoju współczesnej cywilizacji”.

Wskazane efekty uczenia się sformułowano w sposób zrozumiały oraz uwzględniają one także komunikowanie się w języku obcym (efekt K_U5 „posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 ESOKJ”, I stopień) oraz na stopniu II K_U06 „posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ ESOKJ” i kompetencje społeczne, wymagane do zrealizowania podstawowego założenia koncepcji kierunku, tj. na stopniu I studiów wykształcenia świadomego i aktywnego animatora działań kulturowych i pracownika instytucji kultury (K_W05, K_U06, K_K02, K_K03) oraz na stopniu II do funkcjonowania studentów w środowisku społecznym i naukowym (K_K03).

Istotną rolę w kształtowaniu efektów uczenia się pełnią efekty odnoszące się do wyboru ról zawodowych i postawy badacza, takie jak K_U06 (I stopień, potrafi „planować pracę indywidualną oraz w zespole wykorzystując wiedzę zdobytą teoretyczną do wykonywania zadań praktycznych”) i K_K01 (II stopień jest gotów do „uznawania, krytycznej oceny i weryfikowania posiadanej i zdobywanej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów”). Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia, sformułowano je w sposób jasny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, zakładającą połączenie kształcenia, prowadzenia badań i aktywności w środowisku lokalnym, krajowym i międzynarodowym, mieszczą się w dyscyplinach nauki o kulturze i religii i historia, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni oraz najnowszą wiedzą i badaniami w tych dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, co odzwierciedlają losy absolwentów.

Efekty uczenia się na I i II stopniu studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz z dyscypliną nauki o kulturze i religii, natomiast nie uwzględniono efektów uczenia się z dyscypliny historia oraz szczegółowych efektów związanych z obiema dyscyplinami. Nie w pełni uwzględniono charakterystyki właściwych poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji. Natomiast właściwie założono uzyskiwanie wiedzy zaawansowanej na I roku studiów oraz pogłębionej na II stopniu studiów, a także zostały sformułowane w sposób zrozumiały i umożliwiający weryfikację ich osiągnięcia.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących braku efektów uczenia się przypisanych do dyscypliny historia. Sformułowano rekomendację, dotyczącą uzupełnienia efektów uczenia się o wiedzę z zakresu dyscypliny historia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Uwzględnienie w efektach uczenia się na obu stopniach studiów wiedzy i umiejętności z zakresu dyscypliny historia.
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe dla studiów I i II stopnia kierunku kulturoznawstwo są zgodne z koncepcją kształcenia i efektami uczenia się. Przewidują one przekazanie wiedzy z dyscyplin nauki o kulturze i religii w zakresie metodologii, teorii i praktyki prowadzenia badań kulturowych oraz wiedzy z zakresu

metod badań historycznych (m.in. z obszaru studiów nad dziedzictwem kulturowym i archiwistyką) w ramach dyscypliny historia. Treści te w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są typowe dla kierunku o profilu ogólnoakademickim oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w obu dyscyplinach, a także zawierają najnowszą literaturę przedmiotu, co zapewnia uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

W ramach zajęć dla studiów I stopnia wchodzących w zakres dyscypliny nauki o kulturze i religii uwzględniono m.in. szeroko rozumianą wiedzę o przeobrażeniach teorii kulturoznawczych i ich relacjach z naukami z zakresu antropologii i socjologii kultury oraz filozofii. W treściach programowych zawarto wiedzę z obszaru kultury regionalnej, audiowizualnej, cyfrowej i muzycznej, a także relacji międzykulturowych, z naciskiem na obszar środkowoeuropejski. W programie obecne są także treści o charakterze metodologicznym, wprowadzające do prowadzenia badań w zakresie najnowszych podejść kulturoznawczych: m.in. performatyki i antropologii pamięci. W ramach historii uwzględniono m.in. treści dotyczące historii kultury antycznej, średniowiecznej i nowożytnej, a także metod prowadzenia badań źródłowych oraz technik dokumentacji materiałów historycznych. W ramach specjalności realizowane są treści specjalizujące wiedzę z obu dyscyplin, np. treści związane z animacją środowisk i kultur lokalnych, jak też ich przeobrażeń w kulturze cyfrowej w ramach specjalności *animacja społeczności lokalnych*, czy też tematyką migracji, różnorodności religijnej i etnicznej w ramach specjalności *procesy kulturowe w Europie Środkowo-Wschodniej*. Na studiach II stopnia dyscyplinie nauki o kulturze i religii przyporządkowano treści odnoszące się m.in. do najnowszych nurtów teoretycznych kulturoznawstwa oraz prowadzenia metod badań typowych dla nauk o kulturze i religii, natomiast historii – problematykę troski o dziedzictwo kulturowe.

Treści programowe są w przemyślany sposób pogłębiane, co można dostrzec w różnicach pomiędzy programem I i II stopnia studiów. Na I stopniu odnoszą się one przede wszystkim do wiedzy o podstawach teorii kulturoznawczych (*wstęp do kulturoznawstwa i wstęp do badań kulturoznawczych*) i funkcjonowania instytucji kultury (*organizacje kultury w wybranych regionach, organizacja i finansowanie projektów kulturalnych*), na stopniu II wprowadzane są treści odnoszące się do poszczególnych sektorów kultury i pozwalające zaprojektować w ich obszarach własne badania (np. w ramach zajęć *metody badań kulturoznawczych* studenci zapoznawani są ze sposobami prowadzenia badań i koncepcjami teoretycznymi), a także koncepcje najbardziej aktualne, wymagające specjalistycznej wiedzy o obszarach funkcjonowania nauk o kulturze i religii oraz historii w środowisku lokalnym, jak też w kontekście europejskim, np. o znaczeniu dziedzictwa materialnego i niematerialnego w kulturze, rozmaitych aspektach pracy w regionie i współpracy z instytucjami kultury (przykładem zajęcia *trudne dziedzictwo kulturowe i mniejszości narodowe i etniczne Polski i ich dziedzictwo*).

Treści programowe są zgodne z zakresem badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Są one ściśle związane z tematyką badań naukowych nauczycieli akademickich i są przez nich uwzględniane w programach zajęć. Przykładem są treści odnoszące się do badań nad kulturami lokalnymi i metod prowadzenia antropologicznych badań terenowych na podstawie projektów badawczych prowadzonych przez nauczycieli akademickich, a także historii kultury środkowoeuropejskiej oraz zależności charakterystycznych dla pogranicznych kultur Podkarpacia. Tematyka ta jest obecna zarówno w zajęciach obligatoryjnych, specjalnościowych i fakultatywnych (np. *granice i pogranicza w ujęciu kulturowym, kultury świata starożytnego oraz antropologia społeczności lokalnych*).

Treści programowe są kompleksowe, specyficzne dla zajęć tworzących program i umożliwiają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Przykładowo treści specyficzne dla kulturoznawstwa odnoszące się do teorii i metodologii badań jakościowych (w ramach zajęć *metody badań kulturoznawczych*, I stopień) umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się związanych z wiedzą dotyczącą relacji zachodzącej pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami współcześnie usytuowanej humanistyki i nauk społecznych, natomiast treści dotyczące badań nad kulturą lokalną, dziedzictwem kulturowym i regionalną specyfiką instytucji kultury pozwalają osiągnąć efekty uczenia się związane ze współpracą ze środowiskiem lokalnym i troską o tradycje, dorobek i dziedzictwo narodowe.

Układ treści programowych pozwala indywidualizować ścieżkę kształcenia przez wybór specjalności (na studiach I stopnia są to *procesy kulturowe w Europie Środkowo-Wschodniej* oraz *animacja kultur lokalnych*, na studiach II stopnia – *zarządzanie instytucjami kultury i turystyki*; *Heritologia. Studia nad dziedzictwem kulturowym*; *pracownik instytucji kultury*) oraz wybór zajęć z puli fakultatywnych wykładów monograficznych (4 dla studiów I stopnia, 2 dla studiów II stopnia), a także zajęć ogólnouczelnianych. Proponowane zajęcia obowiązkowe i fakultatywne zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku.

Czas trwania studiów jest właściwy i umożliwia osiągnięcie przez studentów założonych w programie studiów efektów uczenia się. Harmonogram realizacji programu na kierunku kulturoznawstwo I i II stopnia został ustalony prawidłowo. Uwzględnia on zajęcia ogólne dla kulturoznawstwa, kierunkowe i specjalnościowe. Proporcje zajęć realizowanych w kolejnych latach rozplanowano w taki sposób, aby obciążenie studentów w całym toku studiów w sposób racjonalny uwzględniało nakład ich pracy.

Liczba pkt. ECTS osiąganych podczas zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich oszacowano właściwie. Podany wymiar godzin jest wystarczający do osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się.

Zajęcia obowiązkowe na I i II stopniu studiów odbywają się w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów i seminariów. Zajęcia fakultatywne prowadzone są w formie seminariów, wykładów konwersatoryjnych i konwersatoriów. Przewidziana w planie studiów I i II roku liczba semestrów, a także sekwencje zajęć (zajęcia obowiązkowe o charakterze ogólnym oraz wybierane przez studentów zajęcia specjalnościowe i zajęcia fakultatywne) umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przykładem sekwencje zajęć na I stopniu studiów uwzględniające postęp wiedzy. Są one uporządkowane w taki sposób, aby uwzględniały wykład i ćwiczenia (np. *wstęp do kulturoznawstwa*) lub stopień i czas realizacji zadań praktycznych (np. zajęcia *organizacja i finansowanie projektów kulturalnych* zostały rozłożone na semestr 3 i 4 drugiego roku studiów).

W planie studiów I stopnia przyporządkowano zajęciom do wyboru właściwą liczbę punktów ECTS, stanowiącą 55 % ogólnej liczby punktów ECTS. Zapewnione jest w ten sposób wymagane 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na poziomie licencjackim. W planie studiów II stopnia także uwzględniono zajęcia do wyboru odpowiadające 85 pkt. ECTS (70,83 %), co zapewnia 30% wymaganych punktów koniecznych do ukończenia studiów na poziomie magisterskim.

Na studiach I stopnia studenci mogą wybierać interesującą ich specjalność z dwóch propozycji, przy czym w każdym roku realizowana jest ta ciesząca się większą popularnością. Zajęcia specjalnościowe są pogrupowane w moduły przedstawiające poszczególne obszary tematyczne obecne w dyscyplinach nauki o kulturze i religii oraz historia, związane z tematyką charakterystyczną dla studiów nad kulturą regionalną (np. *historia migracji w Europie Środkowo-Wschodniej*, *wstęp do antropologii pamięci*) oraz teorią i praktyką animacji kultury (np. *studia nad dziedzictwem kulturowym*). Na studiach II stopnia

studenci wybierają jedną z trzech specjalności (która następnie jest realizowana) zorientowanych w kierunku studiów heritologicznych bądź pracy w instytucjach kultury. Wybierają także zajęcia z oferty wykładów monograficznych (przykładowo zajęcia *zwroty badawcze we współczesnej humanistyce*) oraz zajęć ogólnouczeniowych. Pozwala to studentom samodzielnie i elastycznie planować ścieżkę kształcenia, jak również przyszłą specjalizację badawczą.

Plan studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uniwersytecie Rzeszowskim działalnością naukową. Łączna liczba punktów ECTS (92 lub 97 w zależności od specjalności na studiach I stopnia i odpowiednio 61, 64, 74 na studiach II stopnia) została podzielona na poszczególne dyscypliny następująco: na I stopniu studiów 144 pkt. ECTS w ramach nauk o kulturze i religii oraz 36 w ramach historii; na II stopniu 96 pkt. ECTS w ramach nauk o kulturze i religii i 24 w ramach historii. Przepisanie zajęć do dyscyplin oraz wymiar ECTS jest prawidłowy. Przykładowo zajęcia na stopniu I w ramach nauk o kulturze i religii *wstęp do antropologii społeczno-kulturowe* oszacowano na 7 ECTS, co jest uzasadnione wymiarem godzin (60) oraz nakładem pracy studenta, zaś wpisane w zakres historii zajęcia *antyczne korzenie kultury europejskiej* na 3 pkt. ECTS. Na II stopniu zajęcia przypisano do poszczególnych dyscyplin (np. *antropologia kultury*, nauki o kulturze i religii) bądź wskazano na ich interdyscyplinarny charakter (*muzealnictwo i sztuka wystawiennicza* obejmuje zakres obu dyscyplin) Przepisanie takie odpowiada wymaganej w planie studiów ponad połowie punktów ECTS związanych z prowadzoną w Uniwersytecie Rzeszowskim działalnością naukową.

W planie zajęć uwzględniono zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka nowożytnego w wymiarze 120 godzin (8 pkt. ECTS) z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów na I stopniu (co pozwala uzyskać kompetencje językowe na poziomie B2, zgodnie z ESOKJ) oraz 60 godzin (4 pkt. ECTS) na studiach II stopnia (na poziomie B2+). Ponadto, z uwagi na charakterystykę kierunku uwzględniono na studiach I stopnia drugi język nowożytny (słowacki bądź ukraiński) do wyboru w wymiarze 90 godzin (7 ECTS). W treściach programowych zajęć uwzględniono literaturę w języku obcym oraz obcojęzyczną profesjonalną terminologię badawczą.

Wymóg uzyskania 5 pkt. ECTS, jakie student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych, jest spełniony dzięki uwzględnieniu w planie studiów zajęć z zakresu tej dziedziny. Przykładowo na studiach I stopnia są to *socjologia kultury* i *komunikacja społeczna* (10 ECTS), zaś na studiach II stopnia są one zróżnicowane w zależności od specjalności i wynoszą odpowiednio 7, 9 lub 13 ECTS. Przykładowo dla specjalności zarządzanie instytucjami kultury i turystyki są to zajęcia: *zasoby ludzkie w instytucjach kultury*, *źródła finansowania w kulturze i turystyce*, *organizacje pozarządowe w kulturze i turystyce*.

Plan studiów przewiduje zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Są to wykłady i konwersatoria o charakterze teoretycznym, m.in. wykład *dziedzictwo (nie)materiałne* i konwersatorium *formy ochrony dziedzictwa kulturowego*. Dobór zajęć jest właściwy i odpowiada wymaganiom kształcenia na odległość. Przepisano im wymiar zgodny z rozporządzeniem Rektora o możliwości realizowania zajęć zdalnych do 40% wymaganych pkt ECTS. Przykładowo w I semestrze I roku studiów II stopnia realizowane są w ten sposób 2 zajęcia obligatoryjne i 3 specjalizacyjne, w ramach których student uzyskuje 15 pkt ECTS, co stanowi 39% wymaganych punktów w tym semestrze. Na studiach I stopnia zdalnie realizowane są semina licencjackie (16 pkt. ECTS). Metody kształcenia wykorzystywane w toku studiów na kierunku kulturoznawstwo są różnorodne, specyficzne dla poszczególnych zajęć i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W trakcie wykładów wykorzystywane są metody podające z elementami wykładu

informacyjnego (objaśnienie i wyjaśnienie) oraz problemowego. Podczas ćwiczeń i konwersatoriów wykorzystywane są analiza tekstów z dyskusją, dyskusja, analiza tekstów, pogadanka, prezentacja. W trakcie zajęć prowadzonych na I stopniu studiów o charakterze warsztatowym (ćwiczenia i laboratoria) stosowane są metody projektowe (projekt badawczy), praca w grupach (rozwiązywanie zadań i dyskusja), gry dydaktyczne. Na II stopniu metody te są nakierowane na zaawansowane metody analizy wybranych przypadków oraz przygotowywanie do realizacji projektów, a także udział w wyjazdowym projekcie badawczym związanym z historią mówioną. W przypadku seminariów na I i II stopniu studiów metody kształcenia oparte są na bezpośrednim kontakcie prowadzącego z dyplomantem, w ramach którego stosuje się metody dyskusji nad analizowanymi materiałami źródłowymi, lektura i omówienie opracowań metodologicznych, lektura literatury szczegółowej i prezentacja ustaleń badawczych, które mają przygotować do napisania i obrony pracy dyplomowej. W doborze metod kształcenia uwzględniane są powiązane z formą kształcenia metody tradycyjne (wykład z prezentacją, ćwiczenia), wzbogacone o najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej w oparciu o mikrodyskusje, projektowanie i rozwiązywanie zadań. Przykładowo dla zajęć *kreowanie wizerunku* jest to metoda projektowa. Do aktywizujących metod dydaktycznych integrujących grupę stosowane są formy dyskusyjne pozwalające studentom na lepsze przyswajanie wiedzy.

W nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne, wykorzystujące metody kształcenia na odległość wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. W okresie nauki zdalnej stosowano narzędzia pracy zdalnej wypracowane dla działań edukacyjnych. Obecnie wykorzystywane są metody typowe dla zajęć zdalnych (oparte o prezentacje wykłady i konwersatoria) oraz platformy umożliwiające pracę w grupach, repozytoria tekstów i cyfrowe bazy danych zawierające materiały audiowizualne. Te metody i narzędzia dydaktyczne dodatkowo wspomagają uzyskiwanie efektów uczenia się osiągniętych podczas zajęć zdalnych i stacjonarnych.

Stosowane w procesie kształcenia metody i narzędzia dydaktyczne nakierowane są na stymulowanie studentów do samodzielnej pracy. Wykorzystywane są różne formy pracy w terenie, projektowej i animacyjnej, pozwalające studentom uzyskiwać kompetencje społeczne (np. podczas zajęć *objazd naukowy* studenci przygotowują wstępne opracowania tematyki wyjazdu w oparciu o badania gabinetowe, a następnie konfrontują je z sytuacją na miejscu). Wdrażają one studentów do pracy w środowiskach lokalnych oraz w różnorodnych instytucjach kultury.

Na I stopniu studiów kompetencje badawcze są zdobywane przede wszystkim na zajęciach metodologicznych (np. *wstęp do badań kulturoznawczych*), badań terenowych oraz podczas zajęć *objazd naukowy*, pozwalających zapoznać studentów ze specyfiką kulturową regionu Podkarpacia oraz prowadzeniem badań, opracowywaniem wyników, a także realizacją samodzielnych projektów badawczych. Z kolei realizowane na studiach II stopnia *metody badań kulturoznawczych* wprowadzają studentów w specyfikę prowadzenia badań nad zjawiskami kulturowymi, a także uczą dyskusji i pracy w grupie oraz opracowania samodzielnego projektu badawczego. Kompetencje są pogłębiane w ramach zajęć specjalnościowych, np. *dziedzictwo (nie)materiałne*. Istotnym elementem zajęć przygotowujących do prowadzenia działalności badawczej w zakresie nauk o kulturze i religii oraz historii jest wykształcenie krytycznego podejścia do zdobywanej wiedzy, jak też analizowanych w procesie edukacyjnym zjawisk o charakterze kulturowo-historycznym oraz zdobycie kompetencji w odniesieniu do wykorzystywanych metod i narzędzi badawczych.

Metody kształcenia i stosowane techniki kształcenia językowego umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 na studiach I stopnia oraz B2+ na poziomie

studiów II stopnia. Stosowane są charakterystyczne dla kształcenia językowego metody komunikatywne podczas pracy indywidualnej i w grupach, takie jak dyskusja, rozwiązywanie zadań i testów, formy gier i quizów, prezentacja dydaktyczna, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia zgodnego z kierunkiem studiów wraz z omówieniem, analiza przypadków, ćwiczenia translacyjne pisemne i ustne z zakresu języka obcego specjalistycznego z obszaru kulturoznawstwa.

Metody dydaktyczne stosowane podczas zajęć zdalnych i stacjonarnych umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Zapewnione są materiały dydaktyczne (teksty, materiały audiowizualne) w formie elektronicznej, dostępne za pośrednictwem platform edukacyjnych wykorzystywanych w UR. Jednocześnie niewielka liczebność grup pozwala dopasować metody do potrzeb poszczególnych studentów oraz zindywidualizować ścieżkę kształcenia.

W programie studiów I i II stopnia uwzględniono praktykę zawodową, której celem jest poszerzenie wiedzy zdobywanej w trakcie zajęć, kształtowanie umiejętności jej praktycznego wykorzystywania, zdobycie doświadczenia zawodowego i poznanie wymagań stawianych przez pracodawców. Na studiach I stopnia praktykom przypisano następujące efekty uczenia się: EK_01: „Student zna ogólne zasady działania instytucji kultury i organizacji pozarządowych oraz ich współpracy ze środowiskiem lokalnym i organizacjami społecznymi, a dokładniej działalność instytucji, w której odbył praktykę” (efekt kierunkowy: K_W05); EK_02: „Student potrafi planować pracę indywidualną i w zespole wykorzystując wiedzę teoretyczną do rozwiązywania zadań praktycznych” (K_U06) oraz EK_03: „Student potrafi krytycznie oceniać i weryfikować posiadaną i zdobywaną wiedzę w celu rozwiązywania problemów praktycznych oraz korzystać z opinii ekspertów” (K_K01); EK_04: „Student jest gotowy do angażowania się w życie społeczności lokalnych i inicjowania działania na rzecz interesu publicznego” (K_K03). Na studiach II stopnia: EK_01: „Student zna różne uwarunkowania działania instytucji kultury oraz ich współpracy ze środowiskiem lokalnym i organizacjami społecznymi na przykładzie instytucji, w której odbywał praktykę” (K_W05); EK_02: „Student potrafi posługiwać się w pracy w instytucji kultury jednym z j. obcych” (K_U06); EK_03: „Student potrafi krytycznie oceniać i weryfikować posiadaną i zdobywaną wiedzę w celu rozwiązywania problemów praktycznych oraz korzystać z opinii ekspertów” (K_K01). Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć z następującymi zastrzeżeniami: 1. na studiach II stopnia efekt EK_01 przypisano do nieistniejącego efektu kierunkowego (K_W05); 2. efekty EK_03 na I stopniu i EK_02 na II stopniu są identyczne; 3. na studiach II stopnia praktykom nie przypisano efektów specyficznych w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych odpowiednio dla trzech specjalizacji: dla zarządzających, pracowników i znawców kultury; 4. w odniesieniu do studiów II stopnia dobór miejsc realizacji praktyk oraz zawartość dzienników praktyk sugerują, że nie wszyscy studenci mają możliwość pogłębienia znajomości języka obcego.

Treści programowe przypisane praktykom obejmują m.in. zapoznanie się z działalnością programową i organizacją pracy, planowanie i przygotowanie działań charakterystycznych dla wybranej instytucji oraz asystowanie opiekunowi i jako takie umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Treści merytoryczne są identyczne dla obu poziomów studiów i wszystkich specjalności.

W sylabusie podano jako wymagania wstępne: „od studentów wymaga się zaangażowania, sumienności w wykonywaniu powierzonych obowiązków, rzetelności i uczciwości, a także przestrzegania prawa pracy w zakresie ochrony danych osobowych oraz ochrony dóbr

intelektualnych”, co nie odzwierciedla warunków, jakie powinny być spełnione przez studenta przed przystąpieniem do praktyk.

Na obu poziomach studiów obowiązują praktyki w wymiarze 90 godz./3 tyg., przy czym wymaganą liczbę godzin należy przepracować w trakcie 4 tygodni. Na studiach I stopnia praktyki są realizowane w trakcie drugiego i trzeciego roku studiów, a zaliczenie przypisane jest do semestru piątego. Na II stopniu praktyki są realizowane na rok I i II, zaś zaliczenie wpisywane jest na roku II w semestrze czwartym. Wymiar praktyk oraz ich umiejscowienie w planie studiów umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W odniesieniu do przyporządkowanej praktykom liczby punktów ECTS stwierdza się co następuje: na studiach I stopnia uwzględnia się godziny „inne z udziałem nauczyciela akademickiego” (udział w konsultacjach, egzaminie) = 2 godziny i pracę własną studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.) = 15 godzin, w sumie z godzinami przepracowanymi u praktykodawcy jest to 107 godzin, co odpowiada 4 punktom ECTS; natomiast dla studiów II stopnia, przy tej samej liczbie godzin pracy u praktykodawcy, nie ma godzin „inne z udziałem nauczyciela akademickiego”, za to praca własna studenta to aż 35 godzin, w sumie 125 godzin i 5 ECTS. Różne metody wyliczania nakładu pracy studenta odpowiednio na studiach I i II stopnia nie mają uzasadnienia merytorycznego.

Praktyka realizowana jest w podmiotach działających w sferze kultury, takich jak ośrodki kultury różnego szczebla, biblioteki, muzea, teatry, fundacje, stowarzyszenia kulturalne i związki artystów, organizacje pozarządowe, stacje radiowe, instytucje estradowe, biura wystaw, fundacje wspierające rozwój kultury, wydziały lub komórki organów administracji samorządowej lub państwowej zajmujące się kulturą. Dobór miejsc odbywania praktyk umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Dokumentacja praktyk poszczególnych studentów zawiera: zaświadczenie o odbyciu praktyki, dziennik przebiegu praktyki oraz opinię zakładowego opiekuna o pracach studenta w trakcie praktyki wraz z oceną. Wpisy zakładowego opiekuna w dzienniczkach praktyk odnoszą się do działań realizowanych przez studenta, ale nie uwzględniają poszczególnych efektów. Zaliczenie praktyki na ocenę przeprowadza kierunkowy opiekun praktyk na podstawie dokumentacji, w tym opinii od zakładowego opiekuna praktyk i oceny dzienniczka praktyki. Po zakończeniu praktyk koordynator przekazuje do Sekcji Toku Studiów Dziekanatu dokumenty dotyczące praktyki w celu ich dołączenia do teczki akt osobowych studenta. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań oraz metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są trafnie dobrane z tym, że w dokumentacji brak odniesienia do efektów uczenia się. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy, ale nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Obecnie nie realizuje się praktyk z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte zasady. W szczególności za organizację praktyk odpowiada Dziekan, a obsługę administracyjną praktyk zapewnia Sekcja Praktyk Studenckich Dziekanatu. Opiekę dydaktyczno-organizacyjną nad praktykami sprawuje powołany przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia na wniosek Dziekana KNH koordynator praktyk. Organizacja praktyki odbywa się na podstawie obowiązującego od 1.X.23 Regulaminu praktyk zawodowych w Kolegium Nauk Humanistycznych UR, na kierunku kulturoznawstwo, na studiach I i II stopnia. Regulamin powstał w oparciu o obowiązujące na Uczelni Zarządzenie nr 4/2022 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego w sprawie organizacji programowych

praktyk zawodowych oraz Uchwałą nr 242/04/2023 Senatu UR w sprawie uchwalenia zmian i tekstu jednolitego Regulaminu studiów na UR, a został opracowany przez kierownika kierunku i zatwierdzony przez Radę Dydaktyczną Kolegium. Regulamin ten zawiera również wzory dokumentów związanych z realizacją praktyki. Ponadto stosuje się odpowiednio Uchwałą nr 21/04/2023 Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Humanistycznych w sprawie ustalenia zasad dokumentowania i hospitowania studenckich praktyk zawodowych w Kolegium Nauk Humanistycznych.

Na ocenianym kierunku wskazano osobę odpowiedzialną za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określono jej zadania i zakres odpowiedzialności. Koordynator praktyk zawodowych jest powoływany przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia na wniosek dziekana. Nadzór nad praktykami sprawuje kierownik kierunku. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Określono również profil i kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe. Zgodnie z tym, praktyki są realizowane w instytucjach działających w sferze kultury (np. muzea, galerie, fundacje, stowarzyszenia, odpowiednie wydziały lub komórki urzędów administracji lokalnej, wydawnictwa, redakcje, organizacje pozarządowe itd.). Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe. Wybierając miejsce praktyki, studenci kierują się, oprócz przytoczonych wyżej wymogów formalnych, własnymi zainteresowaniami i realizowanymi pasjami artystycznymi (np. śpiew, taniec), a także możliwościami (lokalizacja instytucji i możliwy czas realizacji praktyki). Zgodnie z regulaminem przed rozpoczęciem praktyki studenci przedstawiają zgodę instytucji na przyjęcie praktykanta. Możliwość osiągnięcia zakładanych dla praktyki efektów uczenia się w wybranym miejscu jest weryfikowana na podstawie: ogólnej wiedzy o charakterze danej instytucji i obszarze jej działania oraz informacji o konkretnych przedsięwzięciach podejmowanych przez instytucję. Rozpoczynając praktykę, student omawia z opiekunem praktyki w instytucji cele i zakładane efekty uczenia się. Na ocenianym kierunku nie określono szczególnych warunków kwalifikowania na praktykę.

W regulaminie praktyk podano procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk. Możliwe jest zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej, stażu lub wolontariatu po przedstawieniu zaświadczenia od pracodawcy, zawierającego okres zatrudnienia i/lub liczbę przepracowanych godzin, stanowisko i zakres obowiązków. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan Kolegium Nauk Humanistycznych na pisemny wniosek studenta, zaopiniowany przez koordynatora praktyki po stwierdzeniu, że liczba przepracowanych godzin co najmniej dorównuje wymaganym, a wykonywane obowiązki odpowiadają efektom uczenia się przypisanym praktyce zawodowej. W przypadku uzyskania przez studenta zgody na zaliczenie praktyki na podstawie wyżej wymienionego zaświadczenia praktyka zostaje zaliczona na ocenę bardzo dobrą. W regulaminie wskazuje się na konieczność zweryfikowania, czy student ubiegający się o zaliczenie praktyk na podstawie pracy zawodowej osiągnął przypisane praktykom efekty uczenia się.

Reguły przeprowadzania hospitacji praktyk zostały określone Uchwałą Rady Dydaktycznej Kolegium w 2023 roku i dotyczącej selektywnej, telefonicznej hospitacji praktyk. W ramach hospitacji

koordynator z ramienia uczelni sprawdza w szczególności, czy praktyka odbywa się zgodnie z ustalonym wcześniej i odnotowanym w planie praktyk terminie, czy student właściwie wywiązuje się ze swoich obowiązków w ramach praktyki, czy jest punktualny (nie spóźnia się na praktyki, nie wychodzi z nich wcześniej) oraz czy może liczyć na merytoryczne wsparcie opiekuna. Z każdej hospitacji telefonicznej sporządzany jest protokół.

Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania są określone w dokumentacji praktyk (regulamin, umowa). Zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się są określone zwyczajowo na podstawie dotychczasowej współpracy i rozeznania koordynatora wśród praktykodawców.

Zasady realizacji praktyk na ocenianym kierunku są opublikowane: pełny tekst regulaminu praktyk wraz z załącznikami oraz informacje organizacyjne odnośnie do praktyk znajdują się na stronie internetowej kierunku.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. W szczególności praktyki studenckie są oceniane przez Zespół Programowy Kierunku. Uwzględnia się dokumentację praktyk, kompletność dokumentów oraz dostępność informacji o praktykach na stronie www. Weryfikacji podlegają praktyki pod kątem zgodności zakładanych efektów uczenia się z profilem działalności instytucji przyjmujących studentów na praktyki. Przedmiotem weryfikacji są również protokoły z hospitacji praktyk. Studenci wypełniają również formularz zawierający ich ocenę praktyki. W ciągu miesiąca od zakończenia semestru, w którym realizowana jest praktyka, koordynator praktyk przekazuje do Sekcji Praktyk Studenckich Dziekanatu sprawozdanie potwierdzające odbycie i zaliczenie praktyki, którego wzór określa załącznik nr 11 do Zarządzenia nr 4/2022. Sprawozdanie zawiera ogólne wnioski dotyczące organizacji i przebiegu praktyk oraz rekomendacje w ramach podnoszenia jakości kształcenia. Uwagi te Dziekan przedstawia na posiedzeniu Rady Dydaktycznej KNH. W semestrze letnim Zespół przeprowadza odprawę studentów na praktyki w kontekście możliwych miejsc odbywania praktyk. Ponadto, w odniesieniu do praktyk realizuje się badania ankietowe (w wersji papierowej). Ewentualne rekomendacje wynikające z badania jakości praktyk udostępnia się na stronie internetowej Uczelni.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Na studiach I stopnia zajęcia odbywają się w wybrane dni tygodnia. W semestrze zimowym 2023/2024 są to 3 dni (I rok, studia I stopnia) lub 4 dni (na pozostałych latach studiów II stopnia) w tygodniu, co jest zgodne z zasadami zachowania higieny pracy. Jednocześnie zajęcia wykładowe i seminaryjne zaplanowano w równomiernie rozłożonych blokach (od 3 do 4 zajęć), pozostawiając możliwości dopasowania planu do zajęć fakultatywnych oraz seminaryjnych. Na II stopniu zajęcia są również tak rozplanowane, aby studenci mogli samodzielnie kształtować program, korzystając z oferty przedmiotów do wyboru. Dwa dni przeznaczano na realizację zajęć zdalnych oraz dwa dni na zajęcia stacjonarne. Rozłożenie zajęć w poszczególnych dniach tygodnia pozwala na elastyczne dopasowanie planu zajęć do realizacji własnych projektów i zapewnia czas na pracę własną.

Egzaminy i zaliczenia w sesji egzaminacyjnej zaplanowano w sposób racjonalny i zapewniający weryfikację wszystkich efektów uczenia się. Harmonogram sesji jest opracowywany na początku semestru w porozumieniu z nauczycielami akademickimi i studentami oraz udostępniany studentom.

Przykładowo w sesji letniej po 1 roku studiów I stopnia studenci zdają 2 egzaminy z odstępem tygodnia, podobnie w przypadku roku 2 studiów II stopnia. Na studiach II stopnia studenci zdają jeden egzamin w sesji. Podsumowanie wyników zajęć kończących się zaliczeniem z oceną odbywa się podczas ostatnich zajęć w semestrze bądź w wyznaczonym terminie w sesji egzaminacyjnej. Dzięki podziałowi na zaliczenia zajęć w trakcie trwania semestru oraz zdawanych podczas sesji egzaminacyjnej czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe kierunku kulturoznawstwo są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach nauki o kulturze i religii i historia, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej Uniwersytetu Rzeszowskiego w tych dyscyplinach.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS oszacowano właściwie. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Zajęcia konwersatoryjne, ćwiczenia i laboratoria, proseminaria i seminaria umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady obejmujące wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór oraz określenie ich zadań i odpowiedzialności, kryteria, które muszą spełniać placówki odbywania praktyk, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się. Treści programowe, wymiar i punktacja ECTS, a także umiejscowienie w planie studiów i dobór miejsc praktyk na wizytowanym kierunku umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są w zasadzie trafnie dobrane, z tym że brak odniesienia w ocenie do poszczególnych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje koordynatora ds. praktyk nie budzą wątpliwości. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu uczenia się, umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Realizacja praktyk podlega systematycznej ocenie i stosownym modyfikacjom.

W odniesieniu do praktyk zawodowych zidentyfikowano następujące niedociągnięcia:

1. Nieprecyzyjne określenie efektów uczenia się przypisanych praktykom na studiach II stopnia i słabe ich powiązanie z kierunkowymi efektami uczenia się;
2. Powielanie efektów uczenia się przypisanych praktykom na obu poziomach studiów.
3. Te same treści kształcenia przypisane praktykom na wszystkich poziomach studiów i specjalnościach.
4. Nieadekwatne warunki wstępne dla praktykantów.
5. Brak spójności w wyliczaniu nakładu pracy studenta odpowiednio na studiach I i II stopnia.

Organizacja procesu nauczania, rozplanowanie zajęć oraz harmonogram sesji egzaminacyjnej zapewniają efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego sformułowano zalecenia dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które wpływają na ogólną częściowo spełnioną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się korektę efektów uczenia się przypisanych praktykom na studiach II stopnia w celu zapewnienia spójności efektów modułowych z kierunkowymi.
2. Zaleca się zróżnicowanie efektów przypisanych praktykom na poszczególnych poziomach studiów.
3. Zaleca się korektę wymagań wstępnych określonych dla praktyk.
4. Zaleca się uwzględnienie poszczególnych efektów uczenia się w ocenie praktykanta, tak by było możliwe skuteczne sprawdzenie i ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta.
5. Zaleca się korektę wyliczenia punktów ECTS przypisanych praktykom.
6. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, a także są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Kandydaci na I stopień kulturoznawstwa, zgodnie z formalnie przyjętymi zasadami rekrutacyjnymi, podlegają konkursowi świadectw. W jego trakcie brane są pod uwagę oceny z języka polskiego oraz jednego z czterech przedmiotów dodatkowych: historia, wiedza o społeczeństwie lub geografia. Kandydat otrzymuje punkty poprzez przeliczenie wyników egzaminu maturalnego, przy czym 1% na poziomie podstawowym odpowiada 1 pkt. w rankingu, zaś 1% na poziomie rozrzedzonym 2 pkt (system automatycznie wylicza Kandydatowi najkorzystniejsze dla niego zestawienie przedmiotów).

W przypadku studiów II stopnia kandydat musi mieć legitymować się dyplomem studiów licencjackich lub magisterskich z kierunków wchodzących w obszar nauk humanistycznych lub społecznych. Kryterium przygotowania rankingu stanowi ocena na dyplomie, zaś dodatkowe kryterium stanowi średnia arytmetyczna ze wszystkich ocen w ramach studiów I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich z przedmiotów kończących się egzaminem. Tak sformułowane zasady rekrutacji dla kandydatów na studia II stopnia nie zapewniają kandydatów o kwalifikacjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, bowiem nie jest możliwe uzupełnienie kompetencji osiąganych podczas sześciomiesięcznych studiów pierwszego stopnia, obejmujących w zaawansowanym stopniu wiedzę w odniesieniu do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku w niezdefiniowanym krótkim okresie poprzedzającym zajęcia w zakresie tych dyscyplin naukowych objętych programem studiów drugiego stopnia. W wypadku kandydatów posiadających dyplom z nauk społecznych **rekomenduje się** wprowadzenie dodatkowych kryteriów kwalifikacyjnych (np. rozmowa) pozwalających na weryfikację wiedzy z zakresu wiedzy kulturoznawczej i historycznej.

Wymogi rekrutacyjne nie uwzględniają natomiast informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Tym samym **rekomenduje się** zamieszczenie w wymogach rekrutacyjnych informacji o kompetencjach cyfrowych kandydatów, biorąc pod uwagę fakt, że sporadycznie wykorzystuje się narzędzia nauczania zdalnego do organizacji wykładów czy odrabiania zajęć.

Warunki i procedury potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów dookreślone są odpowiednią uchwałą Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego.

W Regulaminie studiów precyzyjnie określono warunki uznania uzyskanych osiągnięć studenta w ramach programów mobilnościowych, takich jak Erasmus, NAWA, MOST, a także w sytuacjach przenoszenia się studenta z uczelni krajowej lub zagranicznej. Przyjęto zasadę, że efektem uczenia się, które uzyskano w innych uczelniach, nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się w UG. W przypadku programu Erasmus lub innego programu mobilnościowego uznaje się punkty ECTS zdobyte przez studenta w uczelni krajowej lub zagranicznej. Szczegółowe regulacje w tej kwestii określa Regulaminu studiów, w którym zawarte są postanowienia dotyczące zajęć i studiów realizowanych poza kierunkiem podstawowym, jak też w innej uczelni. Wedle zapisów każdy student ma prawo za zgodą dziekana realizować wybrane przedmioty, a tym samym efekty uczenia się na innym kierunku, na innym wydziale lub na innej uczelni krajowej bądź zagranicznej, ale nie mogą to być przedmioty, którym przypisano analogiczne efekty uczenia się zrealizowane już przez

studenta w ramach podstawowego kierunku studiów. W wypadku studentów zagranicznych przyjmowaniem i weryfikacją dokumentów od studentów zagranicznych zajmuje się Centralna Komisja Rekrutacyjna.

Określono prawidłowo ogólnouniwersyteckie zasady i procedury dyplomowania, ale brakuje zasad i procedur specyficznych dla kierunku i wskazujących na dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa. Nie określono merytorycznych kryteriów, jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach I stopnia i studiach II stopnia z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów, co **rekomenduje się** zmienić. Wszystkie prace dyplomowe sprawdzane są w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA).

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaś stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Na kierunku kulturoznawstwo ocena postępów w pracy studentów przeprowadzana jest systematycznie przez osoby prowadzące zajęcia oraz koordynatorów zajęć, co znajduje odzwierciedlenie w ocenach cząstkowych z różnego typu prac studenckich, egzaminów oraz w zaliczeniach końcowych. O uzyskanych ocenach studenci są bezpośrednio informowani po wykonaniu danego zdania, projektu, po egzaminie lub zaliczeniu z przedmiotu. Ogólne zasady zaliczania i rozliczania przedmiotów oraz studiów określają zasady zawarte w Regulaminie studiów. Szczegółowe informacje na temat zasad i form zaliczania zawarte są w sylabusach przedmiotów, a ustala je osoba prowadząca dane zajęcia wedle przyjętego na uczelni wzoru.

Każdemu studentowi przysługuje również prawo zdawania egzaminu lub zaliczenia poprawkowego z każdego przedmiotu. W sytuacjach konfliktowych na wniosek studenta dziekan może zarządzić komisyjne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studenta w zakresie danego przedmiotu, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie studiów.

Przyjęte na kierunku zasady umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością (w sytuacjach szczególnie trudnych przewidziano indywidualną ścieżkę kształcenia, jak też indywidualne formy zaliczania). Na kierunku w czasach pandemii przyjęto metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod oraz technik kształcenia na odległość gwarantujące identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Zasady te zostały uregulowane na poziomie uczelnianym. Obecnie rzadko wykorzystuje się nauczanie zdalne, preferując metody nauczania bezpośredniego. Ale w sylabusach przedmiotów wskazano alternatywne formy prowadzenia i oceny zajęć w tym trybie.

Przyjęte na kierunku metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody, które stosowano w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są różnorodne, specyficzne i zapewniające skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają nie tylko sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, ale też stopień opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku

studiów I stopnia, zaś B2+ na studiach II stopnia, zarówno w mowie, jak i w piśmie (rozmowa, testy, kolokwia, referaty).

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy. Weryfikacji etapowych efektów uczenia się służą najczęściej testy (testy otwarte, zamknięte, kolokwia), bieżąca ocena przygotowanych zadań i prezentacji (indywidualnych lub grupowych), a w wypadku sprawdzenia wiedzy całościowej służą: egzaminy ustne i pisemne, testy pisemne i kolokwia semestralne, prace pisemne (rozprawka, esej, recenzja, reportaż), zaś na etapie końcowym studiów I oraz II stopnia praca dyplomowa/magisterska oraz egzamin dyplomowy/magisterski. Prace co do formy, tematyki i metodyki są różnorodne, realizują efekty wszystkich dyscyplin, do których kierunek został przypisany. Formy i tematyka prac przygotowywanych w ramach zajęć ściśle są powiązane z tematyką danego przedmiotu i z zakładanymi efektami uczenia się. W licznych dostarczonych przez jednostkę pracach, różnorodnych co do formy i treści, brakuje jednak komentarza i ocen, co utrudnia weryfikację mierzalności realizacji efektów uczenia się. **Rekomenduje się** wprowadzanie do prac komentarzy i ocen umożliwiających studentom zapoznanie się ze stopniem realizacji efektów uczenia się.

Prace dyplomowe, zgodnie z przyjętymi założeniami, scharakteryzowanymi powyżej, przygotowane są w zakresie dyscyplin, do których został przypisany kierunek, tj. nauk o kulturze i religii oraz historii. Prace dyplomowe powstające na kierunku reprezentują szeroki wachlarz tematyczny, bowiem zachęca się studentów do tworzenia oryginalnych prac badawczych, osadzonych w tematyce bliskiej danemu seminarzyście, jak też do realizacji projektów ukazujących znaczenie kulturoznawstwa w przestrzeni społecznej i historycznej. Powstają prace oparte w znacznej mierze na badaniach zjawisk z zakresu kultury współczesnej, z historii kultury oraz w oparciu o wyniki własnych badań terenowych. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, jak też prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Studenci posiadają osiągnięcia naukowe w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Uczestniczą w pracach kół naukowych funkcjonujących na wydziale, jak i na kierunku, biorąc udział w sesjach i seminariach.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie

nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra naukowa prowadząca kształcenie liczy łącznie 36 osób. W tym gronie są naukowcy reprezentujący dziedzinę nauk humanistycznych: przede wszystkim historię – 15, dyscyplinę nauki o kulturze i religii reprezentuje 1 dr hab., 3 dr. i 2 mgr., filozofię – 2 dr., etnologię – 2 dr., nauki o sztuce – 1, teologia – 1 prof. Dorobek kilku z nich lokuje się w dyscyplinach w dziedzinie nauk społecznych takich, jak: nauki o poznaniu i komunikacji społecznej (1 dr), socjologii – (1 dr). Reprezentowane przez nauczycieli akademickich dyscypliny są powiązane z programem studiów kulturoznawczych, sprofilowanych przede wszystkim pod kątem historii kultury i regionalizmu, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, a także wysoki poziom kształcenia w tym zakresie. To grono naukowców o bogatym i aktualnym dorobku naukowym w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek (przede wszystkim historii, a w drugiej kolejności naukom o kulturze i religii). **Rekomenduje się** prowadzenie polityki zatrudnieniowej na kierunku zgodnie z dyscyplinami przypisanymi do kierunku, ze szczególnym wzmocnieniem nauk o kulturze i religii. Zauważalna jest zbyt duża dysproporcja między liczbą historyków a kulturoznawców, z niekorzyścią dla drugiej grupy, co należy zmienić.

Zakres badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich jest zgodny z treściami nauczania poszczególnych przedmiotów. To specjaliści w swojej dziedzinie: historycy, pedagodzy, kulturoznawcy, historycy sztuki, antropolożka, etnografowie. Liczne publikacje monograficzne ich autorstwa, artykuły publikowane w kraju i zagranicą, realizowane międzynarodowe granty i projekty poświadczają ich specjalistyczną wiedzę z zakresu dziedzictwa kultury, historii, heritologii, kultury codziennej, sztuki ludowej, obrzędowości i turystyki kulturowej, którą odpowiednio aplikują do treści powierzonych im zajęć na kierunku. Ich aktualnie prowadzone badania mają interdyscyplinarny

charakter i ściśle wiążą się ze studiami nad szeroko rozumianą kulturą, szczególnie historią kultury regionów Europy Środkowo-Wschodniej i kultur lokalnych, materialnym i duchowym dziedzictwem, komunikacją medialną. Są ściśle powiązane z potrzebami procesu kształcenia na kierunku. Specjalizują się również w szeroko pojętej humanistyce cyfrowej (HGIS, geoprocessingu, mapping, data bases, clouds). To służy także nabywaniu przez studentów kompetencji badawczych i orientuje ich w najnowszych metodach badań. Różnorodność pól badawczych, dyscyplin, jakie reprezentują, pozwala zrealizować główne cele kształcenia na kierunku, jakimi są zdobycie aktualnej wiedzy o sposobach chronienia, badania i popularyzowania dziedzictwa kulturowego oraz przygotowanie do prowadzenia studiów interdyscyplinarnych. Kadra jest także przygotowana do prowadzenia zajęć w innych niż polski językach. Realizowane przez wielu wykładowców granty NCN i NPRH, jak też międzynarodowe granty naukowe pozwalają na zaangażowanie w nie studentów (dotyczy to przede wszystkim studentów II stopnia), dzięki czemu mogą nabywać nowe doświadczenia i rozwijać swoje kompetencje badawczo-naukowe.

Wszyscy prowadzący zajęcia na kierunku posiadają aktualny dorobek naukowy, niektórzy także dorobek artystyczny oraz doświadczenie zawodowe, które zdobyli w pracy zarówno w instytucjach kultury (np. w Regionalnym Ośrodku Kultury, Edukacji i Nauki w Przemyślu, Przemyskim Centrum Kultury i Nauki ZAMEK), muzeach (np. w Muzeum Podkarpackim w Krośnie, Muzeum Regionalnym w Strzyżowie), w archiwach (np. w Archiwum Państwowym w Rzeszowie; Instytucie Pamięci Narodowej), TVP oddział w Rzeszowie, rozgłośniach radiowych oraz gazetach, co umożliwia im przedstawienie praktycznych aspektów prowadzonych przedmiotów. Współpracują z lokalnymi domami kultury, prowadzą teatry amatorskie, grupy muzyczne, organizują festiwale, działając na rzecz lokalnych społeczności. To pozwala im implementować w treści nauczania zdobyte poza uczelnią doświadczenia zawodowe i kompetentnie przygotować studentów do prowadzenia aktywności zawodowej w sektorze kultury. Doświadczenie wyniesione z pracy w organizacjach trzeciego sektora umożliwia im wskazanie różnych perspektyw wykorzystania mediów w procesach komunikacji w odniesieniu do pracowników przemysłu kulturowego.

Do prowadzenia zajęć warsztatowych i specjalistycznych (np. *promocja i wizerunek w kulturze, organizacja imprez kulturalnych czy podstawy grafiki i składni*) zatrudnia się osoby z zewnątrz, praktyków o wieloletnim doświadczeniu zawodowym, czynnie działających w instytucjach kultury różnego typu.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym także związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Doświadczenia w zakresie edukacji zdalnej zdobywali jako uczestnicy międzynarodowych projektów badawczych jeszcze przed pandemią, a potem korzystając z bogatej oferty szkoleń, tutoriali, i webinarów, jakie oferowała uczelnia. Podnoszą również swe kompetencje w ramach kursów zewnętrznych. To gwarantuje prawidłową realizację zajęć z użyciem technik i metod kształcenia na odległość. Wykorzystują te umiejętności zwłaszcza w zajęciach projektowych, w których uczestniczą także zaproszeni studenci z ośrodków zagranicznych.

Wśród członków kadry prowadzącej w bieżącym roku zajęcia na kierunku zawodowym są: 2 profesorów tytularnych, 7 profesorów UR, 17 nauczycieli akademickich w stopniu doktora i 2 magistrów (kulturoznawców, słuchaczy studiów doktorskich, którzy aktualnie przygotowują

rozprawy doktorskie z zakresu nauk o kulturze i religii). Prawie wszyscy zatrudnieni są w Instytucie Historii odpowiedzialnym za prowadzenie kierunku.

Do obsady zajęć włącza się także specjalistę w zakresie języka ukraińskiego, lektorów języka angielskiego. Mimo podjętych starań (zgodnie z zalecaniami z poprzedniej akredytacji przyjęto 4 doktorów etnologii i kulturoznawstwa, z których pozostała tylko na uczelni 1 osoba), struktura kadry nadal pozostaje sprofilowana historycznie, mniej kulturoznawczo (członkowie w większości reprezentują dyscyplinę historii). Rekomenduje się zatem zwiększenie liczby kulturoznawców lub zmobilizowanie pracowników naukowych, którzy posiadają w swym dorobku publikacje o kulturoznawczym charakterze, aby przypisali przynajmniej w 50 % swój dorobek do nauk o kulturze i religii.

Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku jest odpowiednia w stosunku do liczby studentów. Na I stopniu jest obecnie około 43 osób, na II – 30, najliczniejszy jest rok pierwszy – odpowiednio to 25 i 27 osób, grupy na kolejnych latach studiów I i II stopnia są zaledwie kilku- lub kilkunastoosobowe, co zwiększa komfort pracy nauczycieli akademickich i umożliwia spersonalizowaną opiekę nad studentem. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich to pracownicy UR zatrudnieni na etacie, którzy związani są z Uczelnią od wielu lat (wśród nich są odznaczeni medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis). Stabilność kadry oraz jej rozwój gwarantuje prawidłową realizację procesu dydaktycznego i doskonalenie proponowanego programu studiów.

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Zajęcia na kierunku powierza się w pierwszej kolejności pracownikom zatrudnionym w UR. Zgodnie z wymogiem ustawowym realizują oni więcej niż 75% zajęć na kierunku. Obsadę zajęć proponują kierownicy zakładów, biorąc pod uwagę kompetencje merytoryczne pracownika oraz jego doświadczenie dydaktyczne. Do współpracy zapraszane są także osoby spoza uczelni. W ich wyborze bierze się pod uwagę przede wszystkim doświadczenie zawodowe, osiągnięcia artystyczne i organizacyjne na polu kultury. Obciążenie godzinowe pracowników akademickich jest właściwe, zgodne z Regulaminem pracy UR.

Potencjał kadrowy, jakim dysponuje jednostka, wykorzystany jest właściwie. Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, była i jest nadal na bieżąco kontrolowana i monitorowana. Domeną kierunku są zajęcia w bezpośrednim kontakcie. W okresie wprowadzenia obostrzeń związanych z pandemią kierunek działał bez przerw i zakłóceń.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób spoza uczelni do prowadzenia zajęć jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłowym przebiegiem procesu dydaktycznego. Najważniejszym kryterium jest zgodność prowadzonych przez nauczyciela akademickiego badań naukowych poświadczonych aktualnym dorobkiem z treściami nauczania danego przedmiotu, kompetencje dydaktyczne oraz doświadczenie zawodowe i praktyka w zakresie realizacji projektów kulturalnych w przypadku osób spoza uczelni, którym powierza się zajęcia sprofilowane pod kątem przeszłej pracy studentów kierunku w instytucjach kultury. Zajęcia z logicznej teorii języka prowadzi doktor nauk o poznaniu i komunikacji społecznej, socjolog prowadzi warsztaty równościowe i antydyskryminacyjne, filozofka zajęcia z *estetyki*, zajęcia z *kultury audiowizualna i nowych mediów* prowadzi doktor socjologii specjalista od socjologii mediów, magister inżynier i informatyk zajęcia z *podstaw grafiki i składu*.

Jednostka przykłada dużą wagę do właściwej obsady zajęć. Obsady dokonuje kierownik kierunku oraz dyrektor Instytutu Historii, na podstawie oceny zgodności kompetencji pracownika z treściami nauczania poszczególnych przedmiotów i formami jego realizacji oraz na podstawie informacji pozyskanych od studentów i Samorządu studenckiego (ankiety, rozmowy prowadzone z kierownikiem kierunku). Podobnie przedmioty w zakresie kształcenia języków obcych powierza się kadrze o właściwych kompetencjach merytorycznych i dydaktycznych. Żadnych zastrzeżeń nie budzi obsada zajęć specjalizacyjnych, ale zajęcia z *wybranych zagadnień kina w Europie Środkowo-Wschodniej* prowadzi pracownik, którego dorobek naukowy z zakresu dziejów myśli politycznej i historii stosunków polsko-ukraińskich XX w. nie odpowiada tematyce zajęć. Potencjał kadrowy, jakim dysponuje jednostka, wykorzystany jest poza tym właściwie. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w jednostce jest zgodne z wymogami. Pracownicy prowadzą na kierunku zróżnicowane co do stopnia trudności zajęcia na poziomie 240 godzin. Dotyczy to także zajęć prowadzonych zdalnie, które obecnie należą do wyjątku. W okresie wprowadzenia obostrzeń związanych z pandemią kierunek działał bez przerw i zakłóceń. Obecnie informatycy nieustannie koordynują przebieg zajęć online, udzielając natychmiastowego wsparcia technicznego biorącym udział w procesie edukacji zdalnej.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób spoza uczelni do prowadzenia zajęć jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłowym przebiegiem procesu dydaktycznego. Wielu studentów wybiera ten kierunek ze względu na kadrę.

Uczelnia stara się zaspokoić potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich. Wspiera ich w rozwijaniu i doskonaleniu kompetencji dydaktycznych. Tworzy materiały szkoleniowe, opracowuje procedury regulujące prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, organizuje szkolenia z nowych metod i narzędzi możliwych do wykorzystania w pracy dydaktycznej. Wraz z przejściem na nauczanie zdalne uczelnia przygotowała cały zestaw instrukcji i tutoriali objaśniających obsługę narzędzi służących prowadzeniu zajęć oraz weryfikacji efektów uczenia się w trybie online, przede wszystkim z wykorzystaniem platform umożliwiających współpracę zespołową w czasie rzeczywistym, przekazywanie i udostępnianie materiałów i plików różnego typu oraz przeprowadzanie testów i egzaminów online. Nauczyciele akademicy nie tylko mogli poznać funkcjonalności polecanych platform i narzędzi, mogli także liczyć na wsparcie techniczne. Obecnie tego typu zajęć się nie prowadzi, choć nadal wykorzystuje się platformy do przekazu studentom materiałów dydaktycznych. Nauczyciele akademicy nadal mogą liczyć na pomoc informatyków w zależności od zgłaszanych potrzeb.

W Uczelni prowadzona jest systematyczna ocena nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Oceny okresowe prowadzone są co 4 lata. Bierze się w nich pod uwagę dorobek naukowy, osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne każdego pracownika, także opinię przełożonego. W ocenie wykorzystuje się także wyniki ocen dokonywanych przez studentów, formułowanych w standardowych przeprowadzanych zdalnie ankietach zajęć na końcu semestru oraz z rozmów studentów z kierownikiem kierunku na organizowanych spotkaniach, aby dzięki pozyskanym w ten sposób opiniom zdiagnozować problemy i w kolejnym roku zastosować ich rozwiązanie.

W ocenie okresowej nauczyciela akademickiego uwzględnia się więc wynik ankiety realizowanej wśród studentów kierunku, co wpływa na przedłużenie zatrudnienia, wysokość uposażenia, awanse, nagrody, wyróżnienia oraz na możliwość obsady funkcji kierowniczej. W przypadku uzyskania oceny negatywnej następną oceną okresową dokonywaną jest nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. Otrzymanie kolejnej oceny negatywnej może skutkować rozwiązaniem

stosunku pracy z nauczycielem akademickim. Wyniki oceny uzyskane w oparciu o ankiety studenckie są analizowane przez Dyrektora Instytutu Historii oraz przez Dziekana Kolegium Nauk Humanistycznych. W szczególnych przypadkach Dziekan w porozumieniu z Dyrektorem Instytutu, w sytuacji, kiedy wyniki ankiet studenckich budzą zastrzeżenia, przeprowadza indywidualne rozmowy z nauczycielem i ustala działania naprawcze. Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych są przedstawiane na obradach Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Humanistycznych i stanowią podstawę doskonalenia procesu kształcenia.

Hospitacje nauczycieli akademickich odbywają się zgodnie z Zasadami przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych. Obowiązują wszystkich nauczycieli akademickich zatrudnionych w UR, jak też obejmują osoby realizujące proces dydaktyczny na podstawie umów cywilno-prawnych. Przeprowadza się je nie rzadziej niż raz na dwa lata. W przypadku negatywnej oceny z hospitacji Dyrektor Instytutu przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem. Po hospitacji pracownik poznaje jej wynik, co umożliwia mu dalsze doskonalenie.

Polityka kadrowa Jednostki polega na zapewnieniu stałej kadry naukowo-dydaktycznej, której kwalifikacje odpowiadają prowadzonemu kierunkowi studiów I oraz II stopnia i realizowanych w ich ramach zajęć. Dynamika rozwoju kadry wymaga nadal troski o jej kulturoznawczy profil.

Na uczelni funkcjonuje transparentny system motywowania kadry. System przyznawania nagród za działalność naukową jest czytelny (o nagrody za działalność naukowo-badawczą i organizacyjną występuje Dyrektor Instytutu). Promuje się także osiągnięcia w zakresie innowacji dydaktycznych. Laureatami honorowej nagrody „Nauczyciela akademickiego roku” są także członkowie kadry. System motywowania służy kreowaniu warunków stymulujących rozwój naukowy kadry i zdobywaniu kompetencji i doświadczeń niezbędnych do prowadzenia zajęć na kierunku. Nastawiony jest także na wsparcie w rozwijaniu indywidualnych karier i badań pracowników prowadzących zajęcia na kierunku. Uczelnia udziela wsparcia swym pracownikom, finansując uczestnictwo w międzynarodowych konferencjach, wyjazdy na staż naukowe w zagranicznych ośrodkach akademickich. Administracja służy w przygotowaniu grantów krajowych i zagranicznych i ich administrowaniu. Nauczyciele akademicy prowadzący granty mogą ubiegać się o zmniejszenia obciążeń godzinowych (jedynie kierownicy zespołów), chociaż często nie korzystają z tej możliwości z uwagi na obciążenia wynikające z konieczności realizacji kursów zgodnie z programem.

Uczelnia wspiera także awanse pracownicze, umożliwiając pracownikom i finansując wydanie książek, postępowań awansowych, jak też współfinansując inne ich publikacje ważne dla dziedziny.

W sytuacjach, w których dochodzi do naruszenia bezpieczeństwa oraz dyskryminacji i przemocy, nauczyciele mogą zwrócić się do działającego na Uczelni Rzecznika ds. równego traktowania, którego zadaniem jest udzielanie pomocy w rozwiązywaniu konfliktów, mediacji, wspieraniu całej społeczności akademickiej. Zarządzeniem Rektora wprowadzono wewnętrzną politykę przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i korupcji w UR. Opracowano też Plan Równości Płci dla Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2022-2024.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia, są sukcesywnie unowocześniane, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Wszystkie zajęcia odbywają się w jednym budynku znajdującym się w centrum kampusu uniwersyteckiego. Do prowadzenia zajęć na kierunku wykorzystuje się 12 sal (o różnej liczbie miejsc: 1 - 12 miejsc, 2 – 20 miejsc, 6 – 28 miejsc), w tym 1 pracownię komputerową na 20 miejsc i sale wykładowe (na 50 i 70 miejsc). Jedna z sal jest wyposażona w dodatkowe narzędzia multimedialne, najmniejsza pełni rolę sali seminaryjnej dla niewielkich grup. Spotkania seminaryjne, konferencje, posiedzenia rad naukowych Instytutu odbywają się w sali konferencyjnej, wyposażonej w dobre nagłośnienie oraz projektor multimedialny umożliwiający podłączenia z dowolnego komputera, co ułatwia także prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto studenci kierunku mogą korzystać z pracowni Technicznych Środków Kształcenia, w której znajduje się m.in. cyfrowy skaner mikrofilmów, ręczny czytnik mikrofilmów oraz kilka komputerów.

Wszystkie sale, w których prowadzone są zajęcia, wyposażono w projektor oraz jednostkę komputerową, w ciągu ostatniego roku zamontowano w niektórych także telewizory Smart TV z dostępem do Internetu oraz narzędzi multimedialnych. Wielkość, wyposażenie i liczba tych pomieszczeń są odpowiednie do realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku.

Sale, w których odbywają się konwersatoria i zajęcia seminaryjne, są jasne, dobrze umeblowane i wyposażone w większości w tablice wykorzystywane na zajęciach w bezpośrednim kontakcie. Pomieszczenia są cyklicznie monitorowane i sukcesywnie modernizowane. Studenci na realizację własnych projektów poza zajęciami mogą uzyskać dostęp do jednej z sal dydaktycznych na wniosek członka kadry, mogą także skorzystać z pomieszczeń i miejsc pracy zespołowej oferowanych przez Bibliotekę UR, znajdującą się w pobliżu budynku, w którym odbywają się zajęcia. W budynku tym nie posiadają jednak osobnego pomieszczenia, w którym mogliby prowadzić spotkania kół czy realizować własne projekty, **rekomenduję się** zatem wygospodarowanie takiego miejsca do dyspozycji studentów kierunku.

Liczba oraz pojemność, także wyposażenie techniczne wszystkich pomieszczeń są odpowiednie i wystarczające do prawidłowej organizacji procesu dydaktycznego i pozwalają na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przygotowują do prowadzenia działalności praktycznej i naukowej oraz udział w tej działalności. Dotyczy to także siedzib instytucji poza uczelnią, których infrastruktura jest także monitorowana i zgodnie raportami pokontrolnymi całkowicie odpowiada standardom lokalowym.

Liczba studentów kierunku jest mała, liczny jest tylko rok pierwszy studiów I stopnia (60 osób), na kolejnych latach i na studiach II stopnia uczy się od 28 do 10 studentów, dlatego liczba, wielkość i układ pomieszczeń są wystarczające i zapewniają właściwy przebieg zajęć dydaktycznych, jak też gwarantują studentom odpowiednie warunki do pracy badawczej i projektowej.

Studenci kierunku mogą korzystać przede wszystkim z Biblioteki Głównej Uniwersytetu Rzeszowskiego, dostępna jeszcze Biblioteka Historii jest w procesie likwidacji. W gmachu BUR znajduje się 300 stanowisk pracy, wypożyczalnia, strefy wolnego dostępu oraz 6 czytelni tematycznych. W czterech: Czytelni Nauk Humanistycznych i Prawnych, Czytelni Polonistycznej – Pigionium, Czytelni Czasopism Naukowych i Zbirów Specjalnych, zgromadzone są książki i czasopisma z zakresu teorii, historii kultury, etnografii i sztuk różnych (m.in. plastyki, teatru i filmu), szczególnie ważne dla studentów kierunku kulturoznawstwo. W budynku znajdują się także pokoje do pracy indywidualnej, stanowiska komputerowe, w tym z nieograniczonym dostępem do Internetu oraz zainstalowanym pakietem Microsoft Office 2010. Biblioteka jest otwarta od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00-18.30 i soboty w godz. 10.00-15.00. Próby przedłużenia pracy biblioteki nie spotkały się z zainteresowaniem studentów. Użytkownicy biblioteki mają dostęp do Multiwyszukiwarki naukowej (obejmującej zasoby elektroniczne dostępne w UR, bazy danych, serwisy czasopism i książek elektronicznych), Biblioteka UR oferuje dostęp do około 27 000 tytułów zagranicznych czasopism w wersji elektronicznej, a także do baz bibliograficznych (m. in. Springer, Elsevier - Science Direct, bazy EBSCO, Willey-Blackwell, Medline, AIP/IPS, IOP Science, Web of Knowledge, Scopus, EMIS, Lex, oraz dostęp do wybranych kolekcji bazy JSTOR. Posiada również dostęp do czytelni polskich książek elektronicznych PWN ibuk.pl, kolekcji e-booków na platformie Springer oraz do bazy książek elektronicznych EBSCO i cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica. Łącznie oferuje dostęp do prawie 300 000 tytułów książek elektronicznych. Studenci mogą wypożyczyć w bibliotece odpowiednio 20 pozycji książkowych z wypożyczalni lub z przestrzeni wolnego dostępu, jeśli studiuje na pierwszym i drugim roku studiów

I stopnia, 30 - pozostali studenci. Zamawiając pozycję sposobem tradycyjnym lub drogą elektroniczną, można wybrać miejsce jej odbioru/oddania (w wypożyczalni, w strefie wolnego dostępu lub w księżkarni działającej 24 godziny). Zarówno studenci jak i pracownicy mogą skorzystać z Wypożyczalni Międzybibliotecznej i zamawiać kopie cyfrowe fragmentów publikacji wykorzystywanych podczas zajęć.

We wszystkich aulach i salach można korzystać z Internetu dostępnego na całym UR za pośrednictwem systemu Wi-Fi platformy eduroam. To umożliwi studentom i nauczycielom akademickim pracę zdalną na odpowiednio wybranych platformach i aplikacjach, udostępnianie materiałów przede wszystkim na Portalu Edukacyjnym (PE) oraz organizowanie wideokonferencji.

W ostatnim czasie, na wniosek pracowników i studentów Instytutu Historii, zamontowano na korytarzach Instytutu wzmacniacze sygnału Internetu Wi-Fi, co pozwoliło zniwelować problemy z zasięgiem we wszystkich salach wykładowych i gabinetach.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna zgodna jest z przepisami BHP i dostosowana odpowiednio do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku, w którym prowadzone są zajęcia, znajdują się odpowiednio oznakowane windy, brak barier progowych, na każdym piętrze są toalety dla osób z niepełnosprawnością.

W budynku Biblioteki znajduje się infokiosk wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem przystosowanym dla osób z niepełnosprawnościami, który udostępnia między innymi informacje dotyczące form wsparcia osób niepełnosprawnych. Kiosk posiada następujące funkcje: lektor czytający tekst, powiększanie tekstu, zmiana wielkości czcionki, zmiana kontrastu, wspomaganie słuchu – pętla indukcyjna. W czytelniach zamontowane są specjalne drzwi, których konstrukcja umożliwia bezproblemowe poruszanie się na wózku inwalidzkim. W Oddziale Informacji Naukowej znajduje się specjalne stanowisko komputerowe dla osób z niepełnosprawnościami wyposażone między innymi w monitor dotykowy, specjalistyczną klawiaturę ZoomText, urządzenie zastępujące mysz komputerową SimplyWorks Trackball, słuchawki kostne, multimedialne głośniki komputerowe, program powiększający i czytający ekran, biurko z elektryczną regulacją wysokości, krzesło rehabilitacyjne. Na terenie Biblioteki znajduje się również pokój wyciszeń. Wypożyczalnia oraz portiernia wyposażone są w zestawy pętli indukcyjnych z mikrofonem.

Liczba książek tradycyjnych z zakresu kulturoznawstwa będących w zasobach Biblioteki UR wynosi obecnie około 12,2 tys. tytułów. Dzięki platformom: Springer, Science Direct, EBSCO, Wiley Online Library, Ibuk Libra, użytkownicy Biblioteki UR mogą korzystać z ponad 3 tys. tytułów e-booków oraz mają dostęp do około 2,2 tys. tytułów czasopism elektronicznych z zakresu kulturoznawstwa, Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego prenumeruje ponadto 105 tytułów polskich czasopism tradycyjnych z zakresu kulturoznawstwa, które udostępniane są w Czytelni Czasopism Naukowych.

W Bibliotece Instytutu Historii około 300 pozycji książkowych, 12 tytułów czasopism naukowych o tematyce kulturoznawczej, tj. dotyczących animacji społeczności lokalnych, kultury miast i regionu, muzealnictwa, procesów kulturowych w Europie Środkowo-Wschodniej, socjologii kultury, zarządzania instytucjami kultury i turystyki oraz nauk pokrewnych: językoznawstwa, religioznawstwa, socjologii, historii sztuki i historii. Biblioteka udostępnia zbiory studentom, doktorantom i pracownikom naukowym przez 3 dni w tygodniu. Wykładowcy mają możliwość wskazania dyrekcji Biblioteki UR pozycje, które warto zakupić z myślą o studentach i badaniach naukowych. W ramach wypożyczalni międzybibliotecznej studenci mają też możliwość pozyskania publikacji z dowolnej biblioteki w kraju, a także materiały źródłowe z bibliotek i archiwów (np. w postaci skanów czy mikrofilmów).

Zasoby, jakimi dysponują obie biblioteki, są zgodne co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego i formy wydawniczej z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, w tym prowadzenia działalności naukowej i praktycznej na kulturoznawstwie. Obejmują one piśmiennictwo zalecane w sylabusach, a ich liczba odpowiada liczbie studentów na kierunku. Zgodnie z zasadami Pakietu dydaktycznego Biblioteka Główna wspiera nauczycieli akademickich i studentów kierunku informacjami o dostępności treści w zasobach licencjonowanych UR, w Internecie (licencje otwarte), zgłaszane co roku przez nauczycieli prowadzących zajęcia pozycje zamawia także dodatkowe egzemplarze drukowane, ewentualnie dostępny elektronicznie, skanuje artykuły z czasopism, rozdziały z książek i umieszcza w zasobach elektronicznych.

Zasoby biblioteki (także biblioteki IH) udostępniane są w formie tradycyjnej jak i elektronicznej. Umożliwiają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej. Są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów. Materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej przygotowywane przez prowadzących zajęcia lub pracowników biblioteki IH zgodnie z zamówieniem udostępniane są studentom na platformach z odpowiednimi funkcjonalnościami.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym i stałym przeglądom pod kątem sprawności, dostępności i nowoczesności przez jednostki uczelniane. Uwzględnia się w tym procesie potrzeby wynikające z realizacji dydaktyki na kierunku.

W procesie tym uczestniczą nauczyciele akademicy i studenci. Co najmniej raz w roku akademickim organizuje się spotkanie otwarte dla studentów, w trakcie którego mogą oni zgłaszać uwagi i sugestie dotyczące wyposażenia obiektów dydaktycznych oraz zasobów bibliotecznych Uczelni.

Oceny infrastruktury i zasobów materialnych dokonuje powołany przez Dziekana zespół, w skład którego powinni wchodzić w szczególności: kierownik kierunku, opiekunowie roczników, opiekun praktyk, przedstawiciel samorządu studentów, pracownik inżynierjno-techniczny, administrator budynku. Ocena infrastruktury i zasobów materialnych odbywa się raz na dwa lata, a raport sformułowany przez zespół przedstawiany jest Radzie kierunku, która formułuje odpowiednie rekomendacje Kolegium podejmującym działania naprawcze. Stałemu monitorowaniu infrastruktury i wyposażenia pomieszczeń dydaktycznych oraz przestrzeni budynku także obsłudze studentów służą specjalnie przeprowadzane wśród studentów ankiety warunków studiowania. Najczęściej jednak swoje uwagi i zastrzeżenia studenci zgłaszają do kierownika kierunku lub sekretariatu Zakładu Kulturoznawstwa. Tego rodzaju sygnały są także analizowane i mogą zostać wykorzystane do doskonalenia infrastruktury, wyposażenia sal, specjalistycznego oprogramowania oraz zasobów informacyjnych i bibliotecznych. O ich skuteczności w ostatnim roku świadczy wzmocnienie sygnału Wi-Fi w budynku ułatwiające komunikację on-line.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia, są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W zakresie wizytowanego kierunku Uczelnia współpracuje z wieloma instytucjami, takimi jak: muzea, gminne i miejskie ośrodki kultury, instytucje ochrony dziedzictwa kulturowego, biblioteki publiczne, stacje radiowe, stowarzyszenia kulturalne i związki artystów, instytucje estradowe, biura wystaw, fundacje wspierające rozwój kultury oraz podmiotów gospodarczych związanych z szeroko rozumianą działalnością kulturalną. Wieloaspektowość ocenianego kierunku znajduje swoje odzwierciedlenie w zróżnicowanym profilu interesariuszy zewnętrznych Jednostki. Partnerzy zewnętrzni zaliczani są przez Uczelnię do trzech kategorii skonstruowanych w oparciu o analizy dobrych praktyk, rekomendacje Zespołu Programowego Kierunku Kulturoznawstwo i interesariuszy zewnętrznych, przy czym profil poszczególnych grup determinuje kierunki współpracy z poszczególnymi interesariuszami zewnętrznymi. Grupa 1: instytucje kultury, ośrodki akademickie i naukowe – badania naukowe, warsztaty i konferencje; Grupa 2: Instytucje administracji samorządowej – projekty kulturowe i edukacyjne na rzecz społeczności lokalnej; Grupa 3: przedsiębiorstwa prywatne – współpraca w zakresie praktyk oraz pozyskiwanie wiedzy o oczekiwaniach rynku pracy. Dużą część interesariuszy zewnętrznych stanowią absolwenci ocenianego kierunku pracujący w obszarze kulturoznawstwa. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem rynku pracy właściwego dla kierunku.

W procesie ustalania głównych celów kształcenia, opracowywania programu studiów, w tym również poszczególnych specjalności, uwzględniono m.in. profil instytucji kultury, z którymi współpracują wykładowcy. Profil ten jest odzwierciedleniem zainteresowań badawczych kadry, koncentrujących się na problematyce Europy Środkowo – Wschodniej i obejmujących też relacje w ramach pogranicza. Do współpracy przy tworzeniu i realizacji kierunku zaproszono m.in. Dom Ukraiński, Stowarzyszenie Projektów Międzynarodowych INPRO w Rzeszowie oraz lokalne muzea i stowarzyszenia, szczególnie te działające w strefie pogranicza. Współpracownicy kierunku byli źródłem inspiracji w zakresie celów kształcenia, w których uwzględniono m.in. kwestie dziedzictwa kulturowego, problemy pamięci kulturowej, tożsamości narodowej, konfliktów narodowych – mając na uwadze również sytuację imigrantów z Ukrainy.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają także wpływ na kierunki rozwoju kształcenia i uczestniczą w procesie modyfikacji i aktualizacji modułowych efektów uczenia się, programu studiów oraz treści kształcenia. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w ramach analizy i opracowywaniu programów studiów jest prowadzona przede wszystkim pod kątem wymagań rynku pracy. I tak, zmiany w programie studiów I stopnia z 2021 roku zostały zrealizowane na podstawie wniosków z rozmów z interesariuszami zewnętrznymi, w tym absolwentami kierunku i polegały na wprowadzeniu dwóch specjalności: *procesy społeczne w Europie Środkowo-Wschodniej* i *animacja społeczności lokalnych*. Pod wpływem sugestii pracodawców wprowadzono moduły przygotowujące do pracy projektowej, w tym do pozyskiwania środków zewnętrznych na działania kulturowe (np. *organizacja i finansowanie projektów kulturalnych, promocja i wizerunek w kulturze* (na studiach I stopnia) oraz *pozyskiwanie środków zewnętrznych i strategie w instytucjach kultury* (studiach II stopnia).

W 2023 roku wprowadzono zmiany do programu studiów II stopnia. Zrezygnowano ze specjalności: *edukacja w placówkach kultury*, ponieważ nie odpowiadała ona potrzebom rynku pracy, a specjalność *turystyka kulturowa* przekształciła się w odrębny kierunek studiów. Pod wpływem sugestii interesariuszy zewnętrznych wśród aktualizacji programu studiów II stopnia znalazły się, m.in.: dostosowanie programu do pracy powiązanej z regionem pogranicza, uwzględnienie potrzeb związanych z działaniami kulturowymi i społecznymi realizowanymi w kontekście z geopolitycznego położenia regionu, również bliskością Ukrainy jako obszaru objętego wojną; wprowadzenie przedmiotów związanych z praktyką pracy w kulturze prowadzonych również przez animatorów i menagerów kultury; dodanie nauki języka ukraińskiego (3 semestry) umożliwiającej absolwentom pracę w środowisku pogranicza; również w kontekście trwającej wojny w Ukrainie i wobec procesu integracyjnego uchodźców wojennych z Ukrainy, wprowadzenie specjalności poświęconej zachowaniu, ochronie i promocji dziedzictwa kulturowego: *heritologia, studia nad dziedzictwem kulturowym*. Ponadto, w procesie tworzenia tej specjalności, pod wpływem sugestii interesariuszy zewnętrznych, dostosowano plany zajęć do potrzeb osób pracujących, które chciałyby powrócić na studia lub uzupełnić swoje wykształcenie równoległe z wykonywaną pracą zawodową. W związku z tym zastosowano tryb hybrydowy i zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych. Jest to oferta skierowana zarówno do osób starszych, jak i absolwentów studiów licencjackich, którzy w znacznej większości łączą pracę zawodową z edukacją. Interesariusze pozytywnie zaopiniowali wpisanie do programu studiów I i II stopnia *objazdu naukowego*, który stwarza studentom możliwość wizyt studyjnych w wybranych instytucjach i organizacjach z otoczenia społeczno-kulturowego, zajmujących się działaniami animacyjnymi (I stopień) i działaniami związanymi z ochroną dziedzictwa kulturowego

(II stopień). Wyniki współpracy z interesariuszami wykorzystywane są również do dopracowania kryteriów doboru placówek, do których studenci są kierowani na praktyki.

W sumie współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się – tu: tworzenie koncepcji, efektów, programu i doskonalenie, modyfikacje treści.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się systematycznie, w ramach wypracowanych procedur. Między innymi, na posiedzenia Zespołu Programowego, zapraszani są przedstawiciele środowiska pracodawców. Spotkania z interesariuszami organizowane są przez Zespół Programowy kierunku zazwyczaj raz w roku, a w ramach prac nad modernizacją programów studiów te spotkania są częstsze i mają charakter zadaniowy (w trybie stacjonarnym lub zdalnie). W 2022 w KNH zostały powołane trzy Kolegialne Zespoły ds. Oceny Procesu Kształcenia, które corocznie na dwóch posiedzeniach oceniają proces kształcenia, a kulturoznawstwo reprezentuje dyrektor Muzeum Zespołu Pałacowo-Parkowego w Przeworsku. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym Zespół Programowy kierunku śledzi ścieżki zawodowe absolwentów i zaprasza ich do współpracy w ramach prowadzenia oraz doskonalenia kierunku. Wielu absolwentów kierunku sprawuje funkcje kierownicze w lokalnych ośrodkach kultury i organach administracji odpowiedzialnych za rozwój kultury, i jako tacy są cennymi interesariuszami ocenianego kierunku. Przyjęto tu koncepcję angażowania interesariuszy zewnętrznych jako ambasadorów kierunku, którzy, ściśle współpracując z kierunkiem, zachęcają kolejne roczniki studentów do odbywania praktyk i stażów w ich własnych instytucjach kultury, oraz prowadząc wybrane zajęcia dydaktyczne. Wielu wykładowców współpracuje z szeregiem regionalnych i ogólnopolskich instytucji kultury, niektórzy z nich kierują instytucjami kultury, dzięki czemu studenci mają atrakcyjną formułę kontaktu ucznia z mistrzem praktykiem, ale też umożliwiają zdobycie cennych umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Przy zachowaniu podstawowych, regularnych form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi na kierunku kulturoznawstwo Zespół Programowy Kierunku preferuje nieregularne - w głównej mierze w trybie indywidualnym - spotkania ze swoimi współpracownikami. Wielu interesariuszy to absolwenci kierunku, z którymi utrzymuje się relacje również nieformalne, co sprzyja efektywnej współpracy. Interesariusze służą także pomocą i opinią w trakcie zajęć, np. podczas planowania objazdów naukowych, a także przyjmują studentów na zajęcia i praktyki. Absolwenci są też zapraszani na zajęcia, aby podzielili się swoimi doświadczeniami z rynku pracy z młodszymi kolegami.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przybiera zróżnicowane formy i obejmuje, m.in. badania realizowane z udziałem studentów w ramach zajęć dydaktycznych. Na przykład, w ramach modułu *metody badań kulturoznawczych* w 2019 roku zrealizowano badania terenowe w Ulanowie na rzecz Rzeszowskiego Archiwum Społecznego Fundacji Rzeszowskiej. W styczniu 2024 r. studenci w ramach tego samego modułu będą realizować badania na rzecz Muzeum Kresów w Lubaczowie poświęcone obliczom PRL-u w pamięci mieszkańców Lubaczowa. W 2019 roku zrealizowano też m.in. finansowany ze środków Erasmus+ projekt polsko-ukraińskiej wymiany studenckiej z rówieśnikami z Uniwersytetu w Użhorodzie: „Lokalna pamięć na granicach karpackich światów” w Bieszczadach Wschodnich w Ukrainie przy współudziale interesariuszy zewnętrznych (Fundacja Rzeszowska i Stowarzyszenie Projektów Międzynarodowych INPRO).

Wybrane placówki kultury i organizacje z otoczenia społeczno-gospodarczego, takie jak: muzea, stowarzyszenia, domy kultury, przyjmują studentów ocenianego kierunku w ramach wizyt studyjnych podczas realizacji zajęć dydaktycznych (np. objazd naukowy, Instytucje kultury w regionie) oraz na

praktyki zawodowe. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w prowadzeniu zajęć dydaktycznych realizowanych na ocenianym kierunku, są to m.in. dyrektorzy lokalnych ośrodków kulturalnych, w tym także absolwenci ocenianego kierunku.

Corocznie około połowy prac dyplomowych powstaje we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, m.in. obroniono prace pt. „Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży w parafii Basznia Dolna (2014–2021)” (studentka była aktywną członkinią stowarzyszenia); „Sanktuarium w Kalwarii Pałacowskiej – fenomen religijny i kulturowy”; „Twórczość Wiesławy Prucnal jako przykład ludowego rzemiosła artystycznego”; „Działalność kulturalno-oświatowa Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowej Sarzynie”; „Galeria Sztuki MOK w Dębicy jako miejsce kształtowania wartości artystycznych”.

Studenci ocenianego kierunku angażują się w działania na rzecz rozwoju kultury również poza programem studiów, m.in. uczestniczą w pracach inkubatora kultury organizowanego przez władze lokalne, np. w ramach Akademii Wolontariatu. Zarówno profil kształcenia, zainteresowania kadry i studentów, jak również szczególna sytuacja geopolityczna generowana przez otoczenie skłoniły wielu wykładowców i studentów do włączenia się w pomoc uchodźcom po wybuchu wojny w Ukrainie. Przydatne w tym procesie okazuje się m.in. nauczanie języka ukraińskiego.

Do zadań Zespołu Programowego należy ocena skuteczności współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz inicjowanie działań dotyczących współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na potrzeby prawidłowej realizacji procesu kształcenia i jego oceny. W ocenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym uczestniczą studenci, również w ramach ankietyzacji. Wśród rekomendacji wynikających z badań jakości kształcenia dostępnych na stronie internetowej Uczelni znalazło się, m.in. zalecenie intensyfikacji współpracy z otoczeniem zewnętrznym, które jest obecnie realizowane w ramach modernizacji programów studiów, również poprzez zapraszanie przedstawicieli prężnie działających instytucji kultury do prowadzenia zajęć oraz współpracy w ramach praktyk studenckich. Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, zaś w konsekwencji programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka prowadzi kształcenie w ścisłej współpracy z publicznymi i prywatnymi instytucjami kultury oraz organami administracji. Specyfika działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Jednostka współpracuje w zakresie opracowania, doskonalenia i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla ocenianego kierunku. Interesariusze zewnętrzni, z którymi współpracuje Jednostka przy prowadzeniu ocenianego kierunku, mają

zróżnicowany charakter, ich zakres działalności jest bezpośrednio związany z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, również z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca jest prowadzona systematycznie, ma zróżnicowane formy oraz jest w pełni adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Jednostka prowadzi systematyczne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem wymogów programu studiów. Wnioski z tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia zgodnie z celami strategicznymi UR obejmuje różnorodne inicjatywy, które mają na celu wzbogacenie jakości edukacji, rozwinięcie potencjału naukowego studentów oraz kadry dydaktycznej. Istotnym elementem jest więc rozwijanie kompetencji językowych studentów poprzez praktyczną naukę języka obcego - w różnych formach. Ma to na kierunku odbicie w programie studiów, w treściach prowadzonych w jego ramach przedmiotów oraz w efektach uczenia się odnoszących się także do znajomości języka (nie tylko języka angielskiego, ale również języka regionu – obecnie studenci wybrali język ukraiński) i umiejętności posługiwania się nim. Na wielu zajęciach obowiązkowych obecna jest tematyka międzynarodowa (np. kurs pt. *wybrane zagadnienia kina europy środkowo-wschodniej, zajęcia fakultatywne*) i wykorzystywana literatura obcojęzyczna.

Studenci uczą się języka obcego na lektoratach. Na I stopniu każdy student kończy kurs na poziomie B2, na studiach magisterskich studenci kontynuują naukę języka obcego, uzyskując poziom co najmniej B2+.

Kolejnym sposobem na rozwój umiędzynarodowienia studiów kulturoznawczych jest wymiana akademicka i aktywność pracowników naukowych na forum międzynarodowym. Uczelnia stwarza dobre warunki do rozwoju międzynarodowej aktywności kadry i studentów. Dzięki licznym umowom partnerskim z uczelniami na całym świecie możliwa jest realizacja wielu projektów współpracy badawczo-naukowej i wymiany akademickiej. Instytut Historii odpowiedzialny za prowadzenie kierunku w ostatnich latach gościł 15 pracowników naukowych uczelni zagranicznych, m.in. z Ukrainy, Armenii, Francji, Gruzji, Iranu, Rosji i Węgier. Z kolei pracownicy IH przebywali na stażach, pobytach naukowych, m.in. na Uniwersytecie w Paryżu, Londynie, Oxfordzie, Newcastle (Wielka Brytania), Cluj-Napoca, Bukareszcie, w Pawłodarze w Kazachstanie, w Watykanie, Stanfordzie (USA) oraz na Dominikanie. Prowadzili zajęcia dydaktyczne na uczelniach zagranicznych w Durham University, The

George Washington University, University of Cambridge, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tokio University, także w Uniwersytecie w Hajfie z doktorantami w języku angielskim na temat posługiwania się narzędziami humanistyki cyfrowej. „Jewish Experience of Reconciliation in Modern Poland” – interdisciplinary workshop.

O ich aktywności na arenie międzynarodowej świadczy udział w sympozjach naukowych (np. w Miesebachu w Austrii organizowanym przez Austrian Society for the History of Sciences). Nauczyciele akademicy prowadzili także etnograficzne badania terenowe na obszarze Ukrainy, Polski, Białorusi, Litwy i Rumunii. W ramach programu Erasmus współpracowali z Uniwersytetem w Preszowie w zakresie oral history/biografistyki i antropologii historycznej. Realizowali granty międzynarodowe (np. grant ze środków ERIAC w Berlinie, projekt pt. *Broadcasting form the Forgotten European Borderlands: Carpathian Watershed in the Polyphony of Voices*, ze środków Center for Governance and Culture in Europe, University of St. Galle, projekt społeczno-kulturowy, pt. *Заплутаними стежками історії українських Мазур. Мить, що залишиться в пам'яті...* (Zaplątane ścieżki historii ukraińskich Mazurów. Mit, który pozostał w pamięci (Ukraińska Kulturowa Fundacja), projekt pt. *Roma for Roma: Documenting the Oral History of Roma Refugees from Ukraine* we współpracy z European Roma Institute for Arts and Culture.

Efektom międzynarodowej współpracy i aktywności międzynarodowej są także projekty badawcze i naukowo-dydaktyczne inicjowane lub współtworzone przez pracowników naukowych oraz dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku z innymi ośrodkami naukowymi z zagranicy, np. projekt Interreg „Szlaki turystyczne pogranicza słowacko-polskiego jako narzędzie edukacji zawodowej dla utrzymania młodych ludzi w regionie / Turistické cesty slovensko poľského pohraničia ako nástroj odborného vzdelávania pre udržanie mladých ľudí v regióne”, realizowany we współpracy z Uniwersytetem Preszowskim. Problematyka tych projektów koresponduje z programem kształcenia na kierunku.

Ważnym elementem umiędzynarodowienia jest uczestnictwo studentów, wykładowców i wykładowczyń w Programie Erasmus+ i Erasmus. W ostatnich latach skorzystała z programu Erasmus -Studia - 1 osoba, która wyjechała na University of Cyprus, Nikozaj. Współpracując ze Stowarzyszeniem Projektów Międzynarodowych INPRO, jeden z wykładowców zorganizował zagraniczną wymianę studencką z programu Erasmus + Młodzież w 2019 r. (*Lokalna pamięć na granicach karpaccich światów*), realizowaną w obwodzie zakarpaccim Ukrainy. W związku z pandemią zainteresowanie studentów wyjazdami zagranicznymi spadło, ale dzięki popularyzowaniu przez władze uczelni programu Erasmus, obecnie 2 studentów planuje wyjazd do zagranicznych ośrodków.

Umiędzynarodowieniu służy także modyfikacja w programie kulturoznawstwa studiów licencjackich (na specjalności: Procesy społeczne w Europie Środkowo-Wschodniej).

UR stwarza bardzo dobre warunki do rozwoju międzynarodowej aktywności kadry i studentów. Dzięki licznym umowom partnerskim z uczelniami na całym świecie możliwa jest realizacja wielu projektów współpracy badawczo-naukowej i wymiany akademickiej.

Stopień umiędzynarodowienia aktywności nauczycieli akademickich i studentów jest systematycznie monitorowany przez władze Uczelni za pośrednictwem Biura Współpracy z Zagranicą. Na podstawie regularnie zgłaszanych raportów dokonuje się ewaluacji współpracy z podmiotami zagranicznymi, z którymi Uczelnia podpisała umowy. Podejmowane w tym zakresie działania obejmują: monitorowanie sytuacji i wsparcia studentów oraz członków kadry dydaktycznej wyjeżdżających do uczelni zagranicznych jak i studentów oraz nauczycieli akademickich z zagranicy przebywających na

uczelni. Sprawdzanie stopnia zadowolenia studentów i nauczycieli akademickich uczestniczących w zagranicznych wyjazdach, któremu służą spotkania i rozmowy z tymi grupami, jest wykorzystywane o i służy modelowaniu dalszych działań służących zintensyfikowaniu procesu umiędzynarodowienia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia – nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku kulturoznawstwo mogą korzystać ze stałego, kompleksowego wsparcia przez cały okres studiowania. Wsparcie oferowane jest we wszystkich kluczowych obszarach studiowania, jest adekwatne do celów kształcenia na ocenianym kierunku oraz przyczynia się do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się i przygotowuje do wejścia na rynek pracy.

Co do zasady, podstawową formą wsparcia w przygotowaniu studentów do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w tej działalności jest umożliwianie studentom działalności w Studenckim Kole Naukowym AktURa oraz udziału w konferencjach naukowych oraz publikowania efektów prowadzonych badań naukowych. Uczelnia wspiera działalność Kół Naukowych między innymi poprzez organizowanie konkursów na rzecz finansowania projektów SKN oraz wsparcie w przygotowaniu publikacji naukowych. Biorąc pod uwagę stan rzeczywisty, skala wsparcia studentów w wymienionym obszarze powinna zostać rozszerzona. Studenci zainteresowani działalnością naukową mają trudności w uzyskaniu wsparcia w zakresie publikowania efektów badań oraz w pozyskiwaniu środków na udział w konferencjach naukowych. Koła Naukowe nie dysponują własnym pomieszczeniem na potrzeby

prowadzenia działalności, co może stanowić istotną barierę w rozwoju działalności naukowej w społeczności studentów kierunku. Zaprzestano również organizacji konkursu na najlepszą pracę dyplomową. Studenci kierunku powinni otrzymywać wsparcie w zakresie przygotowania do działalności naukowej w większym zakresie, niż ma to miejsce aktualnie. **Zaleca się** podjęcie działań mających poprawić dostęp studentów kulturoznawstwa do środków umożliwiających finansowanie ich publikacji naukowych oraz udziału w konferencjach, jak też stworzenie bazy lokalowej umożliwiającej im działalność kół naukowych.

Sposobem wsparcia studentów szczególnie uzdolnionych jest system stypendialny, w tym stypendia rektora oraz stypendia prezesa rady ministrów, a także możliwość uzyskania nagród w postaci Lauru Rektora UR oraz Dyplomu Uznania Rektora dla najlepszych absolwentów. Wyróżniający się absolwenci mogą otrzymać również Dyplom Uznania Dziekana lub list gratulacyjny. W praktyce najzdolniejsi studenci mogą liczyć na bezpośrednie wsparcie ze strony nauczycieli akademickich oraz władz Instytutu Historii.

Studenci kierunku kulturoznawstwo na Uniwersytecie Rzeszowskim mają możliwość skorzystania z szerokiej oferty działalności w zakresie aktywności sportowej, artystycznej czy też organizacyjnej. Spośród szerokiej oferty organizacji studenckich i stowarzyszeń mogą wybrać między innymi działalność w strukturach samorządu studenckiego, rozwój w ramach licznych stowarzyszeń i organizacji prowadzących działalność o tematyce społecznej i kulturalnej czy też aktywność fizyczną w strukturach Akademickiego Związku Sportowego. Władze Instytutu Historii są otwarte na oddolne inicjatywy studentów, czego efektem jest na przykład wystawa prac studenckich na korytarzach instytutu, powstała z inicjatywy studentów kierunku kulturoznawstwo. Studenci mają również możliwość korzystania z oferty wymian krajowych i międzynarodowych. Biuro Karier UR organizuje liczne aktywności promujące przedsiębiorczość wśród studentów oraz wspierające ich w wejściu na rynek pracy.

Pomoc oferowana przez uczelnię oraz przez kolegium obejmuje wiele różnorodnych grup studentów o szczególnych potrzebach. Osoby łączące studia z pracą zawodową mogą ubiegać się o przyznanie Indywidualnej Organizacji Studiów. Na przyznanie Indywidualnej Organizacji Studiów oraz szczególne wsparcie w procesie uczenia się mogą liczyć również studentki w ciąży, osoby studiujące dwa kierunki równolegle, osoby w ciężkiej sytuacji materialnej oraz inni studenci o szczególnych potrzebach. Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami jest prowadzone w bardzo szerokim zakresie. Jednostką odpowiedzialną za podejmowane działania jest Biuro Osób Niepełnosprawnych. Działania podejmowane przez uczelnię na rzecz osób z niepełnosprawnościami to między innymi organizacja kursów i szkoleń podnoszących kompetencje zawodowe studentów, organizacja obozów szkoleniowo-sportowych dla studentów dotkniętych niepełnosprawnością, prowadzenie wypożyczalni specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces uczenia się, w którego zasobach znajdują się między innymi syntezatory mowy oraz sprzęt ułatwiający obsługę komputera, jak też wysoka dbałość w przystosowywaniu przestrzeni uniwersytetu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Sposób zgłaszania skarg i wniosków regulowany jest przez zarządzenie nr 5/2012 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego w sprawie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków na Uniwersytecie Rzeszowskim. Studenci uzyskują również wsparcie oraz mogą zgłaszać swoje propozycje zmian i swoje problemy bezpośrednio do kadry zarządzającej Instytutu Historii. Aktualna ścieżka zgłaszania skarg i wniosków nie jest wystarczająco transparentna i nie jest przekazana do wiadomości studentów. Znaczna część zgłaszanych problemów rozstrzygana jest poprzez bezpośredni kontakt

studentów z władzami instytutu, co nie jest umocowane w sposób formalny. Studenci w znacznym stopniu skutecznie rozwiązują swoje problemy i zgłaszają propozycje, jednak wadliwa ścieżka formalna zgłaszania takowych może powodować niższą skuteczność rozstrzygnięcia spraw, brak kontroli nad systemem oraz niską świadomość wśród studentów odnośnie do miejsc, w których mogą uzyskać wsparcie. Na podstawie zebranych informacji **rekomenduje się** opracowanie i wdrożenie bardziej przejrzystego systemu zgłaszania skarg i wniosków przez studentów oraz jego odpowiednie upowszechnienie w społeczności studentów ocenianego kierunku.

Studenci są edukowani i informowani w temacie przeciwdziałania dyskryminacji i niepożądanym zachowaniom wobec studentów przez władze wydziału i instytutu. Działania te podejmowane są również we współpracy z Samorządem Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Studenci mogą zgłaszać incydenty naruszające standardy etyki społeczności uczelni bezpośrednio u kierownictwa różnego szczebla, począwszy od opiekuna roku, przez Kierownika kierunku, Dyrekcję Instytutu Historii, aż po Prodziekana Kolegium Nauk Humanistycznych. Do reagowania i pomocy ofiarom dyskryminacji w UR został powołany szereg organów i funkcji, w tym: Rzecznik akademicki, Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania, Komisja ds. Równego traktowania, a także Biuro ds. równego traktowania. Przedmiotem działalności wymienionych instytucji są działania na rzecz równego traktowania i niedyskryminacji, prowadzenie postępowań formalnych w przypadku wystąpienia skarg czy też prowadzenie spraw dotyczących ochrony praw mniejszości.

Uczelnia stosuje środki oddziaływania na studentów mające na celu motywowanie ich do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce. Podstawowym instrumentem realizującym ten cel jest system stypendialny, zgodny z przepisami prawa i powszechnie obowiązującymi standardami. Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora, stypendia socjalne oraz dla osób z niepełnosprawnościami, a także stypendia Prezesa Rady Ministrów. Studenci są informowani o tym, w jaki sposób poprawnie złożyć wniosek o stypendium, między innymi poprzez wydrukowane instrukcje dystrybuowane na korytarzach uczelni. Pomimo poprawnie zorganizowanego systemu pomocy materialnej świadomość studentów ocenianego kierunku na temat oferowanego przez uczelnię wsparcia jest dość niska. **Rekomenduje się** wdrożenie dodatkowych kanałów komunikacji w celu informowania o możliwościach uzyskania pomocy materialnej, stypendiów naukowych i innych, dodatkowych źródeł motywacji do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce (w szczególności kanałów opartych o komunikację cyfrową, takich jak mailing do społeczności studentów kierunku).

Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania są odpowiednie dla potrzeb studentów ocenianego kierunku. Godziny otwarcia dziekanatu są wystarczające, aby umożliwić studentom załatwianie spraw związanych z ich procesem kształcenia. Studenci mają możliwość wyrażenia opinii o pracy dziekanatu w ramach ankietyzacji. Studenci mają możliwość zwracania się z potrzebami również bezpośrednio do władz kolegium w ramach dyżurów poświęconych studentom, pełnionych przez Dziekana KNH.

Uczelnia oraz Kolegium zapewniają odpowiedni poziom wsparcia samorządu studenckiego oraz współpracę na wysokim poziomie. Samorząd ma wpływ na kreowanie warunków studiowania oraz stanowi pierwszą linię kontaktu dla władz w sprawach studenckich. Zasiada również we wszystkich kluczowych gremiach związanych z jakością kształcenia na ocenianym kierunku i wyraża opinię w temacie systemu pomocy materialnej i programów studiów. Samorząd Kolegium Nauk Humanistycznych ma zapewnione odpowiednie wsparcie materialne i niematerialne do prowadzenia działalności. Pomimo bardzo dobrej współpracy z samorządem studenckim, inne organizacje studenckie oraz koła naukowe nie mają wystarczających warunków do prowadzenia działalności.

Podstawowym mankamentem jest brak dedykowanego pomieszczenia na potrzeby działalności studenckiej, w tym kół naukowych oraz organizacji studenckich działających w Kolegium Nauk Humanistycznych.

System wsparcia studentów w procesie uczenia podlega systematycznym przeglądom, czemu służą przede wszystkim ankiety studenckie. Wyniki ankiet są opracowywane i udostępniane publicznie, dzięki czemu każdy zainteresowany ma do nich wgląd. Przedstawiciele studentów są zaangażowani w prace organów zajmujących się doskonaleniem jakości kształcenia oraz współpracują z władzami kolegium w celu stałego doskonalenia wsparcia oferowanego studentom ocenianego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Osoby studiujące kierunek kulturoznawstwo na Uniwersytecie Rzeszowskim są objęte szerokim i różnorodnym wsparciem w procesie nauczania. Działania podejmowane przez uczelnię dotyczą wielu aspektów związanych ze studiowaniem, takich jak wsparcie studentów ze szczególnymi potrzebami, pomoc materialna, wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami czy też promocja działalności organizacyjnej i artystycznej. Pomimo ogólnego dobrego poziomu wsparcia studentów w procesie uczenia się zdiagnozowane zostały uchybienia w zakresie opisywanego kryterium. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) niewystarczającego wsparcia osób studiujących w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz 2) niezapewnienia Kołom Naukowym i organizacjom studenckim wystarczających warunków do prowadzenia działalności (lokalowych, finansowych).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Poszerzenie zakresu wsparcia osób studiujących w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej.
2. Zagospodarowanie przestrzeni na potrzeby działalności studenckiej w postaci pomieszczenia dedykowanego kołom naukowym, organizacjom i stowarzyszeniom studenckim działającym w Kolegium Nauk Humanistycznych oraz zapewnienie wsparcia finansowego.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach dostępna jest publicznie, dla szerokiego grona odbiorców przede wszystkim za pośrednictwem strony internetowej Uniwersytetu Rzeszowskiego, w dedykowanych zakładkach dotyczących procesu rekrutacji oraz spraw studenckich. Informacje specyficzne dla studentów ocenianego kierunku znajdują się również bezpośrednio na stronie internetowej Kolegium Nauk Humanistycznych. Strony internetowe Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Kolegium Nauk Humanistycznych są responsywne, co umożliwia ich komfortowe przeglądanie bez względu na wykorzystywany do tego sprzęt oraz oprogramowanie. Strony spełniają również standardy dotyczące korzystania z nich przez osoby z niepełnosprawnościami. Mają funkcję wyświetlania kontrastowego oraz dostosowywania wielkości czcionki. Wspomniane strony internetowe są intuicyjne, logicznie zaprojektowane, wyszukiwanie istotnych treści nie stanowi problemów.

Zakładka poświęcona rekrutacji na studia zawiera wszystkie kluczowe informacje dla kandydatów na studia na ocenianym kierunku. Poszczególne zakładki zawierają najważniejsze informacje dotyczące wymagań stawianych kandydatom, w tym kompetencje oczekiwane od kandydatów i warunki przyjęcia na studia oraz sylwetki absolwenta i perspektyw zawodowych po ukończeniu kierunku kulturoznawstwo. Jasno określone są również zasady uznawania efektów uczenia się zarówno uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego, jak i poza nim. Łatwo dostępne są również informacje dotyczące warunków studiowania na ocenianym kierunku, w tym zasad dyplomowania, informacje dotyczące systemu pomocy materialnej, programów wymian krajowych i międzynarodowych. Dostępne są również informacje dotyczące harmonogramów zajęć na ocenianym kierunku. Brak natomiast na stronie danych dotyczących terminów konsultacji pracowników, jak też informacji o badaniu losów zawodowych absolwentów, co **rekomenduje się** uzupełnić.

Informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz instrukcje dotyczące usług IT oferowanych studentom znajdują się na dedykowanych do tego zakładkach. Charakterystyka narzędzi wykorzystywanych do kształcenia na odległość znajduje się na stronie Uniwersyteckiego Centrum Kształcenia na Odległość. Usługi IT dostępne dla studentów opisane są na stronach Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Kolegium Nauk Humanistycznych.

Student znajduje informacje dotyczące jego toku studiów i bieżących spraw administracyjnych oraz kontaktuje się z Dziekanatem przede wszystkim za pośrednictwem Wirtualnej Uczelni. Tam również procedowane są kwestie formalne związane z procesem dyplomowania. Powszechną praktyką jest również tworzenie dedykowanych grup zajęciowych za pośrednictwem aplikacji MS Teams. Ułatwia to udostępnianie studentom dodatkowych materiałów oraz bezpośrednią komunikację prowadzących z grupami studentów.

	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
1.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
2.	Zasady rekrutacji	TAK
3.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK

4.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
5.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
6.	Aktualne programy studiów	TAK
7.	Sylabusy	TAK
8.	Kompletność sylabusów	TAK
9.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
10.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
11.	Erasmus	TAK
12.	Most	TAK
13.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	NIE
14.	Harmonogram zajęć	TAK
15.	Regulamin studiów	TAK
16.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
17.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
18.	Biuro Karier	TAK
19.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	NIE
20.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem kulturoznawstwo na URz sprawuje zespół programowy powołany przez Prorektora ds. Kolegium. W skład zespołu programowego wchodzi nauczyciele akademicy posiadający dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, jak też historii oraz przedstawiciel samorządu studentów. Pracami zespołu programowego przewodniczy kierownik kierunku, wyłoniony spośród członków zespołu i powołany przez Rektora UR (na wniosek dyrektora instytutu). Kierownik kierunku kieruje pracami zespołu programowego, w szczególności w zakresie tworzenia dokumentacji programu studiów, jego oceny i ewaluacji. Sprawuje również nadzór nad procesem dydaktycznym, organizacją i przebiegiem praktyk programowych studentów.

Kierownik kulturoznawstwa wraz z kierownikami innych kierunków wraz z Dziekanem Kolegium, prodziekanami, przedstawicielami studentów i administracji tworzą Radę Dydaktyczną Kolegium, która jest odpowiedzialna za kształtowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w kolegium, jego ewaluację i doskonalenie. Rada Dydaktyczna opiniuje zmiany w programach studiów, analizuje i doskonali funkcjonujące w kolegium procedury zapewnienia jakości kształcenia oraz inicjuje działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Bezpośredni nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w kolegium sprawuje Dziekan, który ma prawo do powołania komisji doraźnych, na potrzebę oceny lub wypracowania określonych rozwiązań. W Kolegium Nauk Humanistycznych powołano następujące komisje i zespoły: komisjami ds. oceny jakościowej prac dyplomowych, ds. oceny infrastruktury.

Za przygotowanie dokumentacji programu studiów oraz zakres jego modyfikacji odpowiada Zespół Programowy kierunku studiów. W procesie projektowania i doskonalenia programów uwzględniane są zarówno wnioski i opinie interesariuszy wewnętrznych, tj. nauczycieli, studentów, a także zewnętrznych, współpracujących z jednostką instytucji kultury. Zmiany w programach studiów wprowadza się od nowego cyklu kształcenia.

Za sprawą interesariuszy zewnętrznych wprowadzono nowe przedmioty do kierunku, takie jak *organizacja i finansowanie projektów kulturalnych, promocja i wizerunek w kulturze* (na studiach I stopnia) oraz *pozyskiwanie środków zewnętrznych i strategię w instytucjach kultury* (na studiach II stopnia). Spotkania z interesariuszami organizowane są przez Zespół Programowy Kierunku zazwyczaj raz w roku, ale często odbywają się także spotkania nieformalne w związku z aktywną współpracą obu stron.

W uczelni obowiązuje ustalona procedura wprowadzania i zatwierdzania zmian programowych: wypracowanie koncepcji zmian w programie na kierunku kulturoznawstwo w zespole programowym kierunku studiów, zgłoszenie przez kierownika kierunku do Rady Dydaktycznej Kolegium wniosku dotyczącego zmiany, analiza formalno-prawna dokumentacji programu przez pracowników Sekcji Jakości i Akredytacji dziekanatu, zaopiniowanie projektu programu przez Radę Dydaktyczną Kolegium, przekazanie projektu programu wraz z opinią Samorządu Studentów na Senat, za pośrednictwem Działu Jakości i Akredytacji UR, analiza kompletności dokumentacji przez Dział Jakości i Akredytacji oraz sporządzenie projektu uchwały Senatu, opiniowanie projektu uchwały przez Komisję ds. Kształcenia, ustalenie programu przez Senat URz.

Na kierunku kulturoznawstwo dokonuje się regularnego monitorowania programu studiów i efektów uczenia się, czym zajmuje się zespół programowy kierunku, zespoły doraźne oraz Rada Dydaktyczna Kolegium Nauk Humanistycznych, wedle przyjętego wcześniej harmonogramu. Zespół kompleksowo analizuje dokumentację programu, sylabusy, a także praktyki zawodowe studentów pod kątem zgodności zakładanych efektów uczenia się z profilem działalności instytucji przyjmujących studentów na praktyki. Praktyki podlegają również hospitacji, zgodnie z ogólnouczelnianą procedurą, ustaloną przez Komisję ds. Kształcenia w 2022 r. Każdego roku przeprowadzana jest również ocena jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac, której dokonuje powołany przez Dziekana Kolegium Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych, w oparciu o przyjęte w Uczelni kryteria, określone w Procedurze z dnia 18 listopada 2021 r. System monitorowania osiągniętych efektów uczenia się obejmuje również analizę wyników ankiet studenckich, dotyczących oceny prowadzących zajęcia oraz wnioski z hospitacji zajęć i hospitacji praktyk zawodowych studentów. Wyniki z poczynionych analiz są udostępniane studentom w formie opublikowanego raportu, a na ich podstawie dokonuje się poprawek i zmian programowych.

Należy stwierdzić, że mimo istnienia precyzyjnej procedury ewaluacji kierunku studiów w niektórych jego aspektach nie działa ona prawidłowo, skoro w analizie danych wykazano uchybienia dotyczące efektów uczenia się – nie odpowiadają one przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych i organizacji praktyk zawodowych. **Zaleca się** na zwiększenie skuteczności systemu, aby już na etapie procedur eliminować wszelkie nieprawidłowości.

W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci kierunków studiów, wypełniający ankiety dotyczące badania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, dokonując oceny przydatności kierunku.

Przeprowadzana jest również systematyczna ocena programu studiów obejmująca co najmniej efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów.

Monitoring po pandemii nie obejmuje zajęć zdalnych i metod nauczania zdalnego, jak też realizacji efektów uczenia się w tego typu systemie, bowiem jedynie okazjonalnie prowadzi się tego typu zajęcia (wykłady gościnne, odrabianie zajęć), gdyż co do zasady zajęcia prowadzi się w formie stałej. **Rekomenduje się** usystematyzować zasady prowadzenia i monitorowania zajęć w trybie zdalnym.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Na ocenianym kierunku ocena stopnia uzyskania założonych efektów uczenia się jest wielotorowa i opiera się na stałym monitorowaniu pracy studentów, zarówno w czasie realizacji poszczególnych przedmiotów, jak też na zaliczeniach końcowych i egzaminach (ustnych oraz pisemnych). Podstawowym narzędziem monitoringu są regularne przeprowadzane hospitacje zajęć. Kolejnym sposobem monitoringu są ankiety studenckie, zaś dodatkowym konsultacje z interesariuszami i ankiety dotyczące realizacji praktyk. Interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) biorą udział w systematycznej ocenie programu studiów, natomiast interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku) okazjonalnie, zwykle w formie luźnych rozmów i konsultacji.

Pod kątem zmian programowych i innych informacji niezbędnych w procesie studiowania dokonuje się przeglądu stron internetowych, ale system nie do końca wydaje się skuteczny, skoro brak informacji o

dyżurach pracowników prowadzących zajęcia na kierunku, jak też informacji o badaniu zawodowych losów absolwentów.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie przez PKA, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku, czego dowodzą zmiany wprowadzone przez jednostkę w związku z zaleceniami z 2016 roku, które nie znalazły się jednak w uchwale, lecz w raporcie, m.in. dotyczącymi zwiększenia skuteczności monitorowania programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących nieprawidłowego funkcjonowania systemu jakości na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zwiększenie skuteczności systemu zapewniania jakości na kierunku.
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 226);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Uchwała nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl